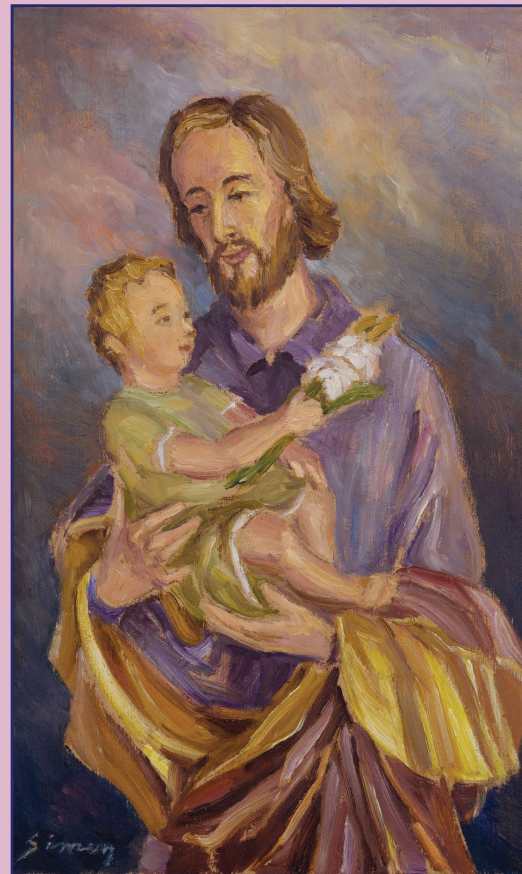

PROVINCIA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM
Družba sestara Služavki Maloga Isusa

Provincija Bezgrješnog Začeca BDM
Sestre Služavke Maloga Isusa
Bjelave 54
71000 Sarajevo
www.ssmi.hr

**NEKA TE BLAGOSLIVLJAJU,
GOSPODINE, TVOJI SVETI**
(Usp. Ps 145, 10)

Devetnica u čast svetom Josipu
uz poticajne misli
sluge Božjega Josipa Stadlera

Nakladnik

Provincija Bezgrješnog Začecá BDM
Družba sestara služavki Maloga Isusa
Bjelave 54, 71000 Sarajevo

Za nakladnika

s. M. Ana Marija Kesten

Biblioteka

Betlehemsko svjetlo, knjiga 18.

Imprimatur

*Odobrenjem Nadbiskupskog ordinarijata
u Đakovu od 5. prosinca 2022., broj: 1165/2022.*

Priredio

Bruno Diklić

Teološka korektura

Izv. prof. dr. sc. Boris Vulić

Lektura

Marina Čubrić, prof.

Naslovnica

Siniša Simon, akademski slikar

Tisak

Katriel d.o.o. Travnik

Naklada

1000

ISBN 978-9958-874-24-6

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu
Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod
ID brojem 52622086

**NEKA TE BLAGOSLIVLJAJU,
GOSPODINE, TVOJI SVETI**
(Usp. Ps 145, 10)

**Devetnica u čast svetom Josipu
uz poticajne misli
sluge Božjega Josipa Stadlera**

*O 180. obljetnici rođenja i krštenja
sluge Božjega Josipa Stadlera*

Priredio
Bruno Diklić

Sarajevo, 2023.

Riječ nakladnika

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, tvoji sveti (Usp. Ps 145, 10)

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, sve tvoje sluge koje su nam priredile *Devetnicu u čast svetome Josipu* s poticajnim mislima prvog vrhbosanskog nadbiskupa sluge Božjega dr. Josipa Stadlera.

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, svi koji će po molitvi ove devetnice zadobiti posebne milosti.

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, svi koji će, po udije-ljenim milostima za koje te budu usrdno molili po zago-voru sv. Josipa, širiti njegovu pobožnost među Božjim narodom.

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, svi koji će častiti Svetu Obitelj: Isusa, Mariju i Josipa i po primjeru tvoga vjernog sluge Josipa Stadlera ustrajati u pozivu i poslaniju koje su odabrali.

Neka te blagoslivljaju, Gospodine, svi koji će, utječući se u svim svojim potrebama slugi Božjem Josipu Stadleru, zadobiti potrebne milosti te na taj način širiti glas o njegovoj svetosti koja je potrebna Crkvi za njegovo uzdignuće na čast oltara.

O sv. Josipu, velikom zagovorniku na nebu, svjedoči nam sveta Terezija ovim riječima: »Ja sam si uzela za branitelja i zaštitnika dičnog svetog Josipa i njemu se najživlje preporučivala. Njegova se pomoć najočevidnije pokazivala. Taj dobri otac moje duše, taj ljubljani zaštitnik oslobodio me stanja u kojemu je tijelo moje ginulo, a isto tako istrgnuo me je iz drugih većih pogibelji koje su prijetile mojoj časti i mojemu vječnomu spasu. Uvijek mi je uslišao moje molitve i ispunio moje nade

preko svakog očekivanja. Ja se ne sjećam da sam ga ikad za što zamolila, a da to nisam dobila. (...) Previšnji daje drugim svecima milosti da nam pomognu samo u jednoj ili drugoj potrebi, dok sv. Josip pruža svoju pomoć svima, i to znam jer sam iskusila. (...) To što sam ja iskusila, iskusile su i druge osobe kojima sam savjetovala da se preporuče predobrostivomu zaštitniku. (...) Osobito bi ga morali ljubiti ljudi molitve s djetinjom nježnošću. (...) A onaj koji nema nikoga svoga da ga pouči u molitvi, neka si izabere za učitelja toga ljubeznog sveca, pak se ne treba bojati da će pod njegovim vodstvom skrenuti s pravog puta.« (*Glasnik sv. Josipa*, 3 (1897) 35-36.)

Potaknuti navedenim svjedočanstvom svete Terezije o štovanju sv. Josipa i poticajnim mislima sluge Božjega Josipa Stadlera, koje ćemo pronaći u ovoj *Devetnici*, budimo i mi njegovi vjerni štovatelji i štovateljice te druge vodimo k svetom Josipu. Na tom putu neka nam pomogne ova *Devetnica* pripremljena s velikom ljubavlju u čast dobrom Isusovu poočimu sv. Josipu koju toplo preporučujemo.

Zahvalne smo Bogu što možemo biti nakladnik pripremljene *Devetnice u čast sv. Josipu* i na ovaj način nebeskom zaštitniku Družbe sestara služavki Maloga Isusa i njegovu vjernom štovatelju, slugi Božjemu Josipu Stadleru o 180. obljetnici njegova rođenja i krštenja iskazati zahvalu za sve udijeljene milosti.

Sveti Josipe, moli za nas!

s. M. Ana Marija Kesten,
provincijska glavarica

U Sarajevu na svetkovinu Bezgrješne
8. prosinca 2022.

Uvod i napomene o devetnici

Jedna pobožna predaja kaže kako je papa Pio IX. naručio od nekog umjetnika sliku koja će predstavljati dogmu o Marijinu Bezgrješnom Začecu. Poslije nekog vremena slikar je donio Svetom Ocu skicu. Među ostalim, papa je primijetio kako je slikar uložio dosta truda oko anđeoskih korova i svetaca. »A sveti Josip«, upita Pio IX., »gdje je on?« »Za sada nema još mjesta«, odgovori slikar, »ali umetnut ću ga među one svece koji iščezavaju u oblaku.« S time se Sveti Otac nije nikako složio te je, pokazujući prstom na prostor s desne strane pored Isusova lika na skici, odvratio: »Ovdje ćete ga staviti i samo ovdje: jer ni u nebu ne uživa drugo mjesto!«

Ta nas predaja uvodi u sadržaj i tematiku ove knjižice. Riječ je o devetnici u čast svetom Josipu, Marijinu prečistom zaručniku i Isusovu zemaljskom ocu. U posljednjih nekoliko godina osjeća se snažan porast iskrene pobožnosti svetom Josipu u katoličkom narodu, osobito s pontifikatom pape Franje. Očito nam i danas Josipov svetački život ima što reći.

Devetnica pripada u molitvene oblike pučke pobožnosti te kao takva nije liturgijski čin Crkve. Potrebno je kazati i da neki teolozi zagovaraju prestanak prakticiranja pučkih pobožnosti u našim crkvama. No, pučke su pobožnosti tako drage Božjem narodu jer u svojoj jednostavnosti forme i sadržaja postaju izričaj pobožne duše vjerničkoga puka. Zato ih Crkva i dalje vrjednuje.

Dakako, svaka pučka pobožnost ima za cilj približiti nam Kristovo spasiteljsko i otkupiteljsko djelo. To je i cilj molitvenih tekstova ove devetnice: dok promišljamo život oca nazaretske obitelji, koji je uživao blizinu Isusa i Marije, da i sami postanemo sve više slični

njemu. Tako ćemo napredovati na putu osobne svetosti i nasljedovanja Isusa Krista doprinoseći izgradnji i napretku naših bližnjih, Crkve i cijeloga društva.

Ova devetnica inspirirana je mislima i naukom sluge Božjega Josipa Stadlera, a rjeđe i kojim osvrtom na sam život sluge Božjega. On je gajio izuzetno veliku pobožnost prema svetom Josipu te je za života razvio zdravu duhovnu privrženost i duhovno prijateljstvo s njime. Stadlerovi zapisi i promišljanja o svetom Josipu nisu sustavni niti ih ima mnogo. Skupio sam ih s različitih strana jer su dragocjeni i korisni za duhovni rast i praktični kršćanski život. Pri tome je ponegdje Stadlerov izričaj osuvremenjen radi lakšeg razumijevanja.

Tematska razmatranja po danima izabrana su iz različitih vidova Josipova života, ali onako kako ih vidi Stadler i kako on piše o svetom Josipu. Stadlerove su misli uzete kao poticaji, a različite molitve i dnevna razmatranja dalje su razvijeni i tematski usklađeni za svaki dan. Razmišljao sam treba li ili ne treba tekst devetnice opterećivati bilješkama i navodima. Ipak sam ih ostavio kako bi bio vidljiv izvor Stadlerovih promišljanja te korištena literatura.

Vjerujem da će se ovim tekstom najprije služiti redovnice služavke maloga Isusa, Stadlerove duhovne kćeri, potom članovi zajednice Prijatelji maloga Isusa, promicatelji i prijatelji Stadlerova lika i djela, među koje se i sâm ubrajam, a onda i svi oni koji žele častiti svetoga Josipa.

Struktura devetnice, koja se može moliti osobno ili u zajednici, sastavljena je od nekoliko točaka:

1. Stadlerova poticajna misao koja uvodi u temu dnevnog razmatranja

2. Uvodna pripravna tematska molitva koja ima cilj oraspoložiti srce za susret s Bogom u molitvi
3. Svetopisamski poticaj koji je također tematski vezan uz određeni dan
4. Dnevno razmatranje u pet točaka
5. Molitveni zazivi
6. Zaključna molitva svetom Josipu koja, zajedno s prethodnim molitvenim zazivima, ima za cilj potaknuti molitelja na promjenu srca.

U dodatku na kraju knjižice nalazi se uglazbljeni molitveni zaziv s orguljskom pratnjom za petu molitvenu točku. Zaziv je skladan na Stadlerov tekst, a prikladan je za izvođenje ako se devetnica obavlja u zajednici. U dodatku se nalazi i *Krunica* i *Litanije svetoga Josipa*.

Ovo je tematski raspored devetnice po danima:

1. dan: ***Sveti Josip, brižni otac i zaštitnik svete Crkve***
2. dan: ***Sveti Josip, ponizan čovjek i ljubitelj Božje blizine***
3. dan: ***Sveti Josip, muž pravedan***
4. dan: ***Sveti Josip, uzor čistoće***
5. dan: ***Sveti Josip, zaštitnik radnika***
6. dan: ***Sveti Josip, zaštitnik siromaha***
7. dan: ***Sveti Josip, pomoćnik na putu svetosti***
8. dan: ***Sveti Josip, uzor poslušnosti i zaštitnik od sumnje i oklijevanja***
9. dan: ***Sveti Josip, zaštitnik umirućih***

Neka sve koji će se duhovno povezati u molitvi ove devetnice prati zagovor svetog Josipa o kojem još mnogo toga imamo za otkriti i od kojega imamo još mnogo toga za naučiti. Neka vas ovi tekstovi barem malo oduševе za nasljedovanje evanđelja, onako kako je i sveti Josip oduševio slugu Božjega Josipa Stadlera.

Bruno Diklić

Sveti Josip, brižni otac i zaštitnik svete Crkve

1

PRVI DAN DEVETNICE (10. OŽUJKA)

Stadlerova misao

Sveti je Josip, poput Josipa Egipatskog – koji je čuvao hranu za puk – čuvao živi kruh koji je s neba došao; kruh za cijeli svijet kojim tko se hrani živjet će na vijeke; čuvat je imao i Majku milosrđa, koja je također život i milina naša, koja ne može dopustiti, da se mi, djeca njezina izgubimo, samo ako budemo i zbilja njezina djeca.¹

Uvodna molitva

Dobri Oče, neizreciva Ljubavi! U svome Sinu Isusu Kristu, našem Spasitelju i Otkupitelju, pokazao si nam kako se ljubi svaku osobu. Otajstvo njegova života te naviještanje radosne vijesti siromasima, bolesnima i potlačenima svjedoči nam kako se istinska punina života dostiže u poniznom sebedarju za život bližnjih. Otvori nam srca kako bismo u ovoj molitvi mogli otkriti ljepotu života koji se potpuno daje za druge. Obdari nas darovima svoga Svetoga Duha kako bismo nadišli svaki oblik ravnodušnosti i oholosti. Čuvaj nas na našem životnom putu i upravljaj nam korake k vječnoj radosti gdje Ti, zajedno sa Sinom i Duhom Svetim, živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Svetopisamski poticaj (Gal 6, 2–4. 6–10)

»Nosite jedni bremena drugih i tako ćete ispuniti zakon Kristov! Jer misli li tko da jest štogod, a nije ništa, sam

¹ Usp. J. STADLER, Na razstanku, u: *Glasnik svetog Josipa* 9 (1881.) 9, 131.

sebe vara. Svatko neka ispita sam svoje djelo pa će onda u samom sebi imati čime se dičiti, a ne u usporedbi s drugim.

Ne varajte se: Bog se ne da izrugivati! Što tko sije, to će i žeti! Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni.

Neka nam ne dozlogrdi činiti dobro: ako ne sustanemo, u svoje ćemo vrijeme žeti! Dakle, dok imamo vremena, činimo dobro svima, ponajprije domaćima u vjeri.«

Dnevno razmatranje

1. Svetoga Josipa častimo kao glavara svete nazaretske obitelji, a time i kao onoga koji je skrbio za Mariju i Isusa. Ne treba nas čuditi što su pučka pobožnost i kršćanska teologija Marijinu zaručniku i Isusovu zemaljskom ocu pripisali naslov **zaštitnika cijele Crkve**.

Naime, upravo su to dva posebna razloga zbog kojih se sveti Josip zaziva kao zaštitnik Crkve i zbog kojih cijela Crkva toliko drži do njegove zaštite i obrane: on je »muž Marije« (Mt 1, 16) i Isusov zakoniti otac (usp. Lk 2, 48). A upravo je Marijina ženidba s Josipom pravni temelj njegova očinstva.² Sluga Božji Josip Stadler veli nam da baš iz tih dvaju razloga potječe sva čast, punina milosti i svetosti te sva slava svetoga Josipa.³

Stadler u pismu sestrama o 25. obljetnici utemeljenja Družbe sestara služavki Maloga Isusa piše ovako: »Svi

² Usp. IVAN PAVAO II., *Redemptoris custos. Apostolska pobudnica o osobi i poslanju svetog Josipa u životu Krista i Crkve*, Zagreb, 2017., br. 7.

³ Usp. J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej časnoj kongregaciji služavaka Maloga Isusa u Betlehemu*, Sarajevo – Zagreb, 2015., 20.

su sveci veliki i treba ih štovati, ali je ipak velika razlika među njima jer se svetošću većom ili manjom razlikuju, kao što se svjetlo jedne zvijezde razlikuje od svjetla druge. A posve je naravno da onoga sveca moramo mi svi, dakle i svaka od vas, osobito štovati, kojega su sam Gospodin Isus i njegova sv. Majka osobito već na zemlji štovali i o njemu ovisili i njemu poslušni bili, a to je sv. Josip. I kao što je sv. Josip njihovu svu volju uvijek na zemlji vjerno kroz sav svoj život ispunjavao; tako oni sada na nebu vazda ispunjavaju svaku njegovu molbu i želju, kada se ma za koga kod njih zauzima.«⁴

2. Biti nečiji zaštitnik znači potpuno skrbiti za drugoga. Štoviše, to toliko puta znači odustajati od sebe, od svojih sebičnih prohtjeva i **živjeti za drugoga**. Ove nam se riječi mogu učiniti pomalo idealnima, a time i nestvarnima. Jer živimo u vremenu u kojem se sve više s različitih strana naglašava i promovira okrenutost sebi i vlastitoj komociji. Vrijeme je to koje nam govori i sugerira: »Isprobaj što više stvari! Iskoristi svoju slobodu! Ne obvezuj se ni na što!« Sebičan je to duh individualističkog mentaliteta i bezobziran pogled na svijet koji traži samo vlastitu korist.

3. Promatrajući život svetoga Josipa, otkrivamo nešto sasvim drukčije! To je jedan od razloga zašto je pobožnost svetom Josipu tako draga mnogim katolicima: u Josipovu svetačkom životu saznajemo kako živjeti svoj život u punini. Često mislimo da ćemo biti ispunjeni i zadovoljni kad ostvarimo sve svoje prohtjeve i želje. No, i kad dođe do toga, čovjek ostaje prazan i nezadovoljan. Istinski život ne ostvaruje se u tome da svemu

⁴ *Isto*, 19.

oko sebe pristupam s pitanjem: »Što ću ja od toga dobiti? Kakva je moja korist?« Ne! Ljepota života je, kako nas uči *Sveto pismo* i cijela kršćanska tradicija, u životu za drugoga, a to uvijek znači u odricanju od sebe, u žrtvi koja se pretvara u samodarivanje. Zato nas sâm Bog preko svetoga Pavla poziva da *nosimo bremena jedni drugih* i da *činimo dobro svima* (Gal 6, 2. 10). A sveti je Josip primjer **života okrenuta drugima**, zdrava života koji se troši za druge.

4. Nadbiskup Stadler nas pita i odmah odgovara: »Otac nebeski, kada mu je Sin imao čovjekom postati – koji je put, istina i život – i to od prečiste Djevice Marije, komu je povjerio i Sina svoga i njegovu majku? Svetomu Josipu. Kada su na Crkvu u zadnje vrijeme stali strašno navaljivati, komu je sveti otac Pio IX. Crkvu ploveću po uzburkanom moru povjerio? Svetomu Josipu.«⁵

Kao što je početak našeg otkupljenja povjeren odgovornosti svetoga Josipa⁶, tako je i sav Božji narod povjeren istoj **očinskoj skrbi** »(...) jer je Crkva ona po svim zemljama razasuta bezbrojna obitelj, nad kojom on kao muž Marijin i poočim Isusa Krista neku vrst očinske vlasti vrši. Skroz je dakle shodno i sv. Josipa dostojno, da on, kao što se je za sve potreboće obiteljske u Nazaretu skrbio, tako i sada Crkvu Kristovu nebeskim okriljem štiti i brani.«⁷

5. O osnutku Bratovštine svetoga Josipa, zaštitnika Crkve, Stadler je pozivao vjernike da se uključe i daju svoj

⁵ J. STADLER, Na razstanku, 133.

⁶ Usp. Zborna molitva svetkovine svetog Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije, u: *Rimski misal*, Zagreb, 1980., 483.

⁷ J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 20.

doprinos. »Zlo bismo radili, kada bismo samo novac sabirali, a na ništa se drugo ne bismo obazirali. Što bi nam koristilo, kad bismo i milione sabrali, a ne bismo imali Božjega blagoslova? Upravo ništa. Zato psalmist i govori: ‘Ako Gospod ne gradi doma, uzalud se muče koji ga grade. Ako Gospod ne čuva grada, uzalud bdije koji ga čuva’ (Ps 126). Svi u jedan glas molimo se Bogu da nam blagoslovi rad, a Gospod milosrđa uslišat će molbu našu. Pa buduć’ da mi sve što god od Boga hoćemo da izmolimo, najlakše postizemo preko svetaca, zato je uzoriti g. kardinal ustrojio bratovštinu pod okriljem svetoga Josipa, zaštitnika cijele Crkve, da pomoću njegovih zasluga od Boga isprosimo čega mi sami ne zaslužujemo.«⁸ Imamo pred prijestoljem Božjim velikog zagovornika – svetoga Josipa, onoga koji je Isusa volio »očevim srcem«⁹.

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati¹⁰:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Dobri sveti Josipe! Pogledaj na sve ljude širom svijeta i obazri se na molitve svih srdaca koja iskreno tragaju za

⁸ J. STADLER, Dječjačko sjemenište, u: *Glasnik svetog Josipa* 6 (1878.) 12, 184.

⁹ Usp. FRANJO, *Patris corde. Apostolsko pismo svetog oca Franje u povodu 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve*, Zagreb, 2021., 5.

¹⁰ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku. Tekst zaziva preuzet iz: J. STADLER, Pod zastavom Srca Isusova, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima sluga Božjega nadbiskupa dr. Josipa Stadlera*, Zagreb – Sarajevo, 2004., 19-20.

Bogom. Daj da otkriju ljepotu i radost kršćanske vjere!

2. Blagi sveti Josipe! Svrni svoj očinski pogled na cijelu Crkvu, na Svetoga Oca, sve biskupe, svećenike, đakone, redovnike i redovnice te na sav Božji narod. Brani i štiti Kristovu Crkvu kao što si nekoć na zemlji skrbio o Isusu i Mariji!

3. Ponizni sveti Josipe! Poslušaj vapaje svih odbačenih i osamljenih bolesnika i siromaha. Izmoli im snagu i odvažnost za suočavanje sa svim životnim nedaćama i problemima.

4. Hrabri sveti Josipe! Zauzmi se pred licem Božjim za sve naše bračne drugove, roditelje i obitelji. Očuvaj ih u slozi, miru i radosti zajedničkog života.

Završna molitva svetom Josipu

Pozdravljamo te, Čuvaru Otkupitelja
i Zaručnice Djevice Marije.

Tebi je Bog povjerio svoga Sina;
u tebe je Marija položila svoje povjerenje;
uz tebe je Krist postao čovjekom.

O, blaženi Josipe,
i nama se očituj u svome očinstvu
i vodi nas putem života.

Izmoli nam milost, milosrđe i hrabrost
te nas brani od svakoga zla. Amen.

Papa Franjo, *Otkupiteljev čuvar*

Sveti Josip, ponizan čovjek i ljubitelj Božje blizine

2

DRUGI DAN DEVETNICE (11. OŽUJKA)

Stadlerova misao

*Idite k Josipu, i opet vam velim, ako vam je na srcu, braćo, da kako ste dužni promatrate što je god sveto. On svet u rukama nosi sveta nad svetima, vodi zaručnicu, koja je nad svim anđelima i svetcima.*¹¹

Uvodna molitva

Svemogući Bože! U svojoj dobroti i milosrđu daruješ nam svaki trenutak ovog dana. Svaki naš udah i otkucaj srca, svaki osmijeh i svaka suza, svaki susret u današnjem danu dar je Tvoje ljubavi. Dolazimo zato pred Tebe zahvaljujući Ti na svim dobročinstvima i milostima kojima nas uvijek iznova obdaruješ. Neka Tvoja prisutnost i blizina u ovoj molitvi obnovi naša ranjena srca. Pokaži nam svoju bezuvjetnu ljubav kako bismo ojačani tim darom pobjeđivali sve napasti, čuvali se grijeha te kako bismo imali snage živjeti svoju svakodnevicu. Vodi nas uvijek putem spasenja da bismo jednom prispjeli u vječnu slavu gdje Ti, Oče, zajedno sa Sinom i Duhom Svetim, živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Svetopisamski poticaj (Lk 19, 1–10)

»U ono vrijeme: Uđe Isus u Jerihon. Dok je njime prolazio, eto čovjeka imenom Zakej. Bijaše on nadcarinik, i to bogat. Želio je vidjeti tko je to Isus, ali ne mogaše od mnoštva jer je bio niska stasa. Potrča naprijed, pope se na smokvu da ga vidi jer je onuda imao proći. Kad Isus

¹¹ Usp. J. STADLER, Na razstanku, 133.

dođe na to mjesto, pogleda gore i reče mu: ‘Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući.’ On žurno siđe i primi ga sav radostan. A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: ‘Čovjeku se grešniku svratio!’ A Zakej usta i reče Gospodinu: ‘Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.’ Reče mu na to Isus: ‘Danas je došlo spasenje ovoj kući jer i on je sin Abrahamov! Ta Sin Čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeno!’«

Dnevno razmatranje

1. Neka umjetnička djela prikazuju **svetoga Josipa s djetetom Isusom u naručju**. Jedan je to od najljepših motiva i prizora iz života nazaretske obitelji. Razmatrajući tu sliku iz njihove obiteljske svakodnevice, možemo uočiti nekoliko važnih misli za našu duhovnost i život.

Stadler nam veli, kako smo čuli na početku naše današnje molitve, da sveti Josip u naručju drži »sveta nad svim svetima«. Prizor je to u kojem Josip grli nevino djeteta, prizor koji nam ne otkriva samo Josipovu očinsku blizinu i brigu za Isusa, nego još više **Božju blizinu** i spasiteljsku ljubav prema čovjeku. Nadbiskup Stadler upravo je zato, osnivajući ubožnice i sirotišta za najjadnije i najpotrebitije svojega vremena, izabrao za novoosnovanu redovničku zajednicu, koja treba brinuti o siromasima i siročadi, naslov »Služavke maloga Isusa«. Gledajući betlehemske dijete, otkrio je kakva je to Božja ljubav.

»Zašto on, u sebi sav blažen i slavan, sa svojega prijestolja silazi, da sakrije svoje slave, a u našim se slabocama prikaže? Da nas spasi. Što ga je sklonilo da je u svoj sniženosti i poniženju skroman život vodio? Da nas spasi.«¹² Tome nas, dakle, uči prizor svetoga Josipa s djetetom Isusom u naručju: da je **naš Bog zapravo ponizan Bog** koji nije htio da ga se ljudi boje već da ga ljube, kako je nadbiskup Stadler uvijek ponavljao. To je Bog koji donosi spasenje ljudskim srcima, Bog koji *dode potražiti i spasiti izgubljeno* (Lk 19, 10)! Tako se prvi dojam našeg promišljanja nad prizorom svetog Josipa s djetetom Isusom u naručju ne odnosi na samoga Josipa nego nam pogled ide k Bogu u liku djeteta.

2. Nadalje, Josip uživa u zagrljaju sa samim Bogom. Štoviše, Josip uživa i osjeća **radost u susretu s Bogom**. On je očaran djetinjom dobrotom, blagošću i nevinošću. Mogli bismo reći da je Josip opojen Božjom blizinom. Dopustio je da ta Božja dobrota zahvati njegovo srce i cijelo njegovo biće: zato Josip nosi Isusa i u svome očinskom srcu.

Ima li mjesta za ovakvu jednostavnost i »običnost« i u našem odnosu s Bogom? Pobuđuje li naša molitva u nama osjećaj zahvalnosti i radosti zbog susreta sa Svetim? Uživamo li, poput svetog Josipa, u Božjoj blizini? Čovjek izgubi ovu jednostavnost duše i srca onda kada zaboravi da je sve što u životu ima dar Božji. Misao o **Božjoj darovanosti** i dolasku »radi nas i radi našega spasenja« vraća nas k jednostavnosti i poniznosti.

¹² Više vidi u: J. STADLER, Kako suzbiti vjersko neznanje. Poslanica upućena svećenicima, u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 2 (1883.) 1, 7-17.

Sveti Josip toga je duboko bio svjestan pa čak i toga da mu je povjerena očinska skrb za Mariju i Isusa ništa drugo doli – darovana! Upravo iz svijesti o darovanosti proizlazi Josipova radost i vedrina. Eto nam još jednog razloga zašto je pobožnost ovom čudesnom i neobičnom svecu tako draga našem narodu: jer u svetom Josipu otkrivamo onu ljudsku, ali i svetačku »običnost«, jednostavnost i priprostost koja proizlazi iz susreta s Bogom koji nam se daruje, s Bogom koji *se čovjeku grešniku svratio* (Lk 19, 7).

3. Dakle, iz blizine s Bogom, iz molitve i prijateljevanja s Bogom rađa se svijest o poniznosti. Zato je Josip izrazito velik u **poniznosti** i uzor nam je kako se živi ova krjepost. Poniznost ne znači ponižavanje samoga sebe niti narušavanje ljudskog dostojanstva. Istinska poniznost je svjesnost samoga sebe, realnost koja nam otkriva Božje nezaslužene darove i milosti u našim životima.

Zato je ponizni sveti Josip tako velik svetac. Iako u *Svetom pismu* ne pronalazimo ni jednu njegovu riječ, iako njegov lik ostaje u sjeni, on nam govori izrazito puno: nismo mi u prvom planu svih zbivanja ovoga svijeta kao da taj svijet bez nas ne bi mogao opstati. U prvom planu je Bog koji nam se daruje i pruža nam ruku suradnje. Sveti Josip pristao je biti suradnikom Božjim u djelu spasenja i otkupljenja čovječanstva pružajući zauzvrat Bogu i svoju ruku, odnosno dajući svoj odgovor vjere.

4. Sluga Božji Josip Stadler bio je svjestan činjenice da čovjek nije savršen, odnosno da je u sebi često podijeljen: s jedne ga strane privlače ideali i krjeposti, a s druge strane zamamnost grijeha. Danas se može čuti

kako neke Bogu posvećene osobe opravdavaju svoju duhovnu tromost, a time i obeshrabruju i demotiviraju i sebe i druge. Prepustiti se duhovnoj lijenosti i zane-mariti svoj duhovni rast znači predati se i odustati od borbe. Zato Stadler svojim svećenicima preporučuje **ustrajni molitveni život**. Štoviše, središnje mjesto u Stadlerovoj duhovnosti zauzima redoviti sakramentalni život: »Nikada nisam propustio tjednu ispovijed«, povjerava se duhovniku Germanicuma u pismu od 1. listopada 1871.¹³

5. Redoviti susret s Bogom i Njegova blizina lijek su našoj oholosti i duhovnoj nemarnosti. Molimo za ustrajnost u molitvenom i sakramentalnom životu upravo našeg svetoga Josipa koji je, kako nas Stadler uči, »već na zemlji Boga uživao poput nebeskih stanovnika«. ¹⁴ Kako vjerujem, tako i molim! Kako molim, tako i vjerujem! Jer, zapamtimo, poniznost je plod našeg iskustva susreta sa živim Bogom!

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati¹⁵:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Naša su srca često zatvorena za susret i suradnju s Bogom. Daj nam, dobri sveti Josipe, ponovno otkriti preobražavajuću snagu molitve i Božje blizine!

¹³ Više o tome u: M. MIJOČ, Stadler i duhovna zvanja. Uz godinu posvećenu duhovnim zvanjima, u: *Stadler. Glasnik postulare sluge Božjega Josipa Stadlera* 8 (2007.) 8, 33.

¹⁴ J. STADLER, Na razstanku, 134.

¹⁵ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

2. Naša su srca često ohola, uznosita i ljubomorna. Izmoli nam, blagi sveti Josipe, da napredujemo u krjeposti poniznosti te da otkrivamo Božja dobročinstva i milosti koje nam pruža!

3. Naša su srca često zaslijepljena blještavilom materijalnih i svjetovnih stvari koje nemaju svoju trajnu vrijednost. Obazri se na nas, ponizni sveti Josipe, i daj da otkrijemo radost i ljepotu života u jednostavnosti i malenosti!

4. Naša su srca često sebična i ravnodušna. Obnovi u nama, hrabri sveti Josipe, gorljivost za Božje djelo i širenje njegove spasiteljske ljubavi drugima!

Završna molitva svetom Josipu

Sveti Josipe, uzvišeni sveče, otkrij mi blaga skrivena u poniznu i siromašnu življenju. Isprosi mi duh nutarnjeg života! Udostoj se poučiti me da bih od tebe vođen pod tvojom zaštitom zadobio potpunu podložnost volji Božjoj. Zakrili nas trajno plaštem svoje očinske dobrote, kao da smo tvoja obitelj. Amen.

Sv. Maddalena Sofia Barat, Zakrili nas svojim očinskim plaštem

Stadlerova misao

Idite k Josipu i ja vam velim: ako vam je do toga, braćo, da u istinu pogodite promatrati sve što je god pravedno. Pravedni Josip čuvao je Mariju, to zrcalo pravde, čuvao Isusa, to sunce pravednosti.¹⁶

Uvodna molitva

Bože, naš dobri Oče! Ti, koji si sama dobrota i pravednost, pozivaš nas u zajedništvo svojeg božanskog života kako bismo iskusili Tvoju dobrotu i otkrili Tvoju volju za naš životni put. Znaš da na našem putu često srljamo u grijeh i da odlutamo stranputicama. Zato te molimo da nas vodiš svojim Svetim Duhom i da nam pokažeš pravi Put – svoga Sina Isusa Krista, Put koji je ujedno i istina za nas i za naš život. Vodi nas putem pravde kako bismo svijetu pokazali Tvoju svetost i pravednost. Amen.

Svetopisamski poticaj (Ps 92, 2–9. 13–16)

»Dobro je slaviti Gospodina,
pjevati imenu tvome, Svevišnji;
naviještati jutrom ljubav tvoju
i noću vjernost tvoju,
uz harfu od deset žica i liru, s pjesmom uz citaru.

Obradovao si me djelima svojim, o Gospodine,
kličem zbog djela ruku tvojih.
Kako su silna djela tvoja, o Gospodine,
i duboki naumi tvoji!
Bezuman čovjek ne spoznaje, luđak ne shvaća.

¹⁶ Usp. J. STADLER, Na razstanku, 133.

Sve ako bi bezbošci nicali k'o trava i cvali svi što zlo čine, određeni su za vječnu propast; a ti, Gospodine, do vijeka uzvišen ostaješ.

K'o palma cvate pravednik
i raste k'o cedar libanonski.
Zasađeni u domu Gospodnjem,
cvatu u dvorima Boga našega.

Rod donose i u starosti, sočni i puni svježine:
da navijeste kako je pravedan Gospodin,
hrid moja, onaj na kome nema nepravde.«

Dnevno razmatranje

1. *Sveto pismo* ne donosi nam ni jednu Josipovu riječ. Skrovit je to svetac, ponizan, sav predan za druge. Josipovu osobnost i srce evanđelje je opisalo oznakom pravednosti: »Josip, muž njezin, pravedan« (Mt 1, 19a). U čemu se sastoji **Josipova pravednost**? Naime, Josip je bio zaručen s Marijom te je, prema židovskom zakonu, njihov brak kao takav već postojao, samo što još nisu bili započeli zajednički život. U tom smislu potpuno je ispravno reći da je Josip Marijin muž.

U jednom trenutku on saznaje da je Marija trudna. Josipu je bilo dopušteno otpustiti svoju ženu, javno je izrugati i kazniti. No, on je pravednik koji uvijek dobro promišlja i razlučuje osobe, događaje i pojave. On je pravednik koji prije svega bližnjima želi dobro. Konačno, on je pravednik koji se brine za dobar glas drugih.

Zato Josip odlučuje ne izrugati Mariju niti je poniziti. Donosi odluku da je potajice napusti. Tu vidimo Josi-

povu pravednost: on daje drugome ono što mu pripada ne želeći ponižavati. Ali nakon anđelove intervencije u snu Josip postaje svjestan o kakvu se to Božjem djelu radi i kakva mu je uloga sada povjerena: da bude čuvar Marijin i čuvar Sina Božjega! Upravo tada još više dolazi do izražaja Josipova pravednost. On prihvaća Mariju s djetetom pod srcem. Ne osuđuje ju nego ju prihvaća. To je odlika pravednika: **postupati po svojoj savjesti**, a to znači po glasu Božjem i po vlastitom dubokom uvjerenju.

2. U jednoj korizmenoj poslanici Stadler ističe važnost krjeposti pravednosti u moralnom i duhovnom životu kršćana povezujući je s otajstvom utjelovljenja: »No utjelovljenje nije nam doneslo samo neizmjernu čast i slavu, nego je Sin Božji s neba sišao na zemlju poradi nas ljudi i poradi našega spasenja. On je nas mogao na mnogo drugih načina spasiti, ali da mi ne padnemo opet u grijeh, da se očuvamo od grijeha uspješno, da nas kano sili, neka se u njega ugledamo i njegovim tragom pođemo, smatrao je on za jedan od najboljih načina, da postane čovjek. Znamo, da je po grijehu naša volja sklona na zlo, a i naš nam je um potamnio, tako te nam često i razlika između onoga, što je pravedno i nepravedno, manjka. Trebalo je dakle, da nam dođe kakav učitelj, te svojim naukom pokaže koja su prava načela čudoredna.«¹⁷ Otajstvo Kristova utjelovljenja, dakle, rasvjetljuje našu savjest i čisti našu spoznaju kako bismo mogli pravedno prosuđivati. »U Kristu je sva punina božanstva pod čovječjom spodobom vrlo djelatna. Imajući jednaku

¹⁷ J. STADLER, Ljubav i zahvalnost Bogu, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 162-163.

narav s njime, naša narav biva dielnica božanske snage. Zato je čovječja narav Kristova za nas pravi lijek.«¹⁸

3. No, kršćanska duhovnost i tradicija, pa tako i Stadler, tumače pravednost onda i kada govore o Isusu i Mariji. Vidjeli smo da Stadler Blaženu Djevicu Mariju naziva »zrcalom pravde«, a Isusa »suncem pravednosti«. Sveci su, a među njima na osobit način Blažena Djevica Marija, odraz Božje slave i Božje pravednosti u svijetu. Sva njihova pravednost ima za cilj posvjedočiti nam kako je sâm Bog pravedan: »Rod donose i u starosti, sočni i puni svježine: da navijeste kako je pravedan Gospodin, hrid moja, onaj na kome nema nepravde« (Ps 92, 13–16). Njihova je pravednost zapravo njihova **vjernost Bogu** i Božjem savezu, a to uvijek uključuje i pravednost prema blišnjima. Pravednik je, dakle, onaj koji osluškuje poticaje Božjega Duha i koji u djelo provodi volju Božju gledajući uvijek opće dobro svih svojih bližnjih i cijeloga društva. »Tko čini pravdu, pravedan je kao što je On pravedan« (1 Iv 3, 7).

4. Kako nam danas treba Josipove pravednosti! Ako je *Sveto pismo* istaknulo baš pravednost kao bitnu krjepost Marijina muža, trebali bismo se zapitati koliko gajimo baš tu krjepost? Treba nam Josipove pravednosti: u našem građanskom društvu, u javnom političkom životu, u ekonomiji i gospodarstvu, u obrazovnom sustavu i na našim radnim mjestima. Treba nam Josipove pravednosti koja se neće bojati zauzeti se za ispravne i istinske vrijednosti koje ne prolaze. Treba nam Josipove pravednosti koja će znati razlučivati u datom trenutku

¹⁸ J. STADLER, Štovanje Srca Isusova, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 114.

što je dobro po sebi i korisno za sve, a što je zlo i što treba izbjegavati. Treba nam Josipove svete pravednosti u našem društvu u kojem sve više ima nepovjerenja u institucije, namještanja natječaja za posao, krađe i kriminala. Treba nam Josipove pravednosti i hrabrosti kako bismo čvrsto držali do uvjerenja vlastite savjesti, odnosno kako bismo ostali vjerni sebi i Božjem glasu. U konačnici, treba nam Josipove odvažne pravednosti koja bi svijetu pokazala Božju pravednost i svetost.

5. Upravo je Isus Krist došao da »svaku pravednost ispuni«¹⁹ te da grešnike opravda i spasi. Sveti je Josip sudjelovao u ostvarenju toga velikog Božjeg spasiteljskog nauma jer je bio čovjek pravedna srca koji je omilio Bogu. Zato mu je Bog povjerio tako velik zadatak: biti čuvarom Marijinim i Isusovim. U svemu je bio i ostao sav Božji, pun pouzdanja u Boga, ali i potpuno svoj, vjeran vlastitoj savjesti. Zato je pravednik. A dolikovalo je da Otac nebeski povjeri svoga Sina pravednim i svetim ljudima – Mariji i Josipu.

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati²⁰:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Za sve političare i odgovorne osobe na vlasti: brani ih i vodi, dobri sveti Josipe, da pravedno i razborito vrše svoje dužnosti imajući na umu da uvijek služe općem dobru cijeloga društva.

¹⁹ J. STADLER, Pod zastavom Srca Isusova, 15.

²⁰ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

2. Za sve nepravедno osuđene, prezrene i izrugivane: izmoli im, blagi sveti Josipe, jakosti i snage u nošenju životnih križeva kako bi postigli i ostvarili svoje ljudsko dostojanstvo.

3. Za svu siročad i beskućnike: budi im, ponizni sveti Josipe, otac i skrbnik kako bi osjetili ljubav Božju po ljudima koje im Providnost šalje.

4. Za migrante i izbjeglice: daj da nađu, hrabri sveti Josipe, poštovanje i razumijevanje svih ljudi te da sami doprinose boljitku i pravедnosti društvene zajednice.

Završna molitva svetom Josipu

Bogobojzni i pravédni sveti Josipe, Isusov Čuvaru i Zaštitniče, Djevičin prečisti Zaručniče! Tebe je Gospodin izabrao za posebna suradnika u milosnome djelu spasenja, da u svijet uvedeš našega Spasitelja i budeš uz Mariju u radosnome služenju. S pouzdanjem se utječemo Tebi, koji nas stoljećima zagovaraš, i svesrdno Ti preporučujemo sebe, život Crkve, obitelji, naroda i domovine. U svojoj nam radionici otkrivaj vrijednost rada, svakidašnjega sklada strpljivosti i molitve, dok se zalažemo za pravédnije društvo poštujući svetost dana Gospodnjega. Usmjeravaj naš pogled prema vječnosti da nam prolaznost ne zarobi srce. Izmoli nam milosni prelazak u nebo, ispunjen mirom savjesti i djelima milosrđa, u zajedništvo s Ocem, Sinom i Duhom Svetim u sve vijeke vjekova. Amen.

Izbor iz Molitve na završetku Godine sv. Josipa u Zagrebačkoj nadbiskupiji

Stadlerova misao

On se pripravljaao da istu Blaženu Djevicu Mariju ostavi, kada ju je vidio noseću, prije nego je od Boga bio podučen, da je od Duha Svetoga začela: toliko je on čistoću ljubio. Njemu bi povjerena kraljica djevica, njemu podložan kralj djevica.²¹

Uvodna molitva

Bože, milosrdna ljubavi! Tvoja silna djela spasenja odraz su Tvoje ljubavi prema svakoj ljudskoj osobi. U čistoj i iskrenoj ljubavi i dobroti pozivaš nas na zajedništvo Tvoga božanskog života. Oslobodi nas svega što nas sprječava da budemo potpuno Tvoji. Nauči nas da svoje bližnje promatramo Tvojim pogledom i da sve svoje snage stavljamo u službu onima koji su žedni Tvoje utjehe i milosrđa. To molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svetopisamski poticaj (Gal 5, 13–24)

»Doista vi ste, braćo, na slobodu pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu, nego – ljubavlju služite jedni drugima. Ta sav je Zakon ispunjen u jednoj jedinjoj riječi, u ovoj: *Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga!* Ako li pak jedni druge grizete i glodete, pazite da jedni druge ne proždrete.

Hoću reći: po Duhu živite pa nećete ugađati požudi tijela! Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugomu protivi da ne činite što

²¹ Usp. J. STADLER, Na razstanku, 133.

hoćete. Ali ako vas Duh vodi, niste pod Zakonom. A očita su djela tijela. To su: bludnost, nečistoća, razvratnost, idolopoklonstvo, vraćanje, neprijateljstva, svađa, ljubomora, srdžbe, spletkarenja, razdori, strančarenja, zavisti, pijančevanja, pijanke i tome slično. Unaprijed vam kažem, kao što vam već rekoh: koji takvo što čine, kraljevstva Božjega neće baštiniti. Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost. Protiv tih nema zakona.

Koji su Kristovi, razapeše tijelo sa strastima i požudama.«

Dnevno razmatranje

1. Na mnogim umjetničkim prikazima možemo vidjeti svetog Josipa s procvjetalim drvenim štapom. Riječ je o predaji iz apokrifa *Jakovljevo protoevanđelje* (2. st.) i *Pseudomatejevo evanđelje* (5./6. st.) prema kojoj je Marija, odrastajući bez roditelja, živjela djevičanski u hramu. Svećenici su prepoznali njezinu posebnost te su za nju tražili najboljeg životnog sudruga, i to među udovcima. Josip je, prema tim nebiblijskim predajama, došao zajedno s drugim muškarcima u bogomolju. Svi su morali odložiti svoje štapove. Jedino je iz Josipova štapa, prije nego što je procvjetao ljiljanom, izašla golubica te je odletjela na njegovu glavu kao znak božanskog odabira da bude čuvarom Djevice Marije. Štap je u toj priči simbol vodstva, obrane i autoriteta, a ljiljan naglašava Josipovu čistoću.²² Ljiljan je do danas ostao u ikonografiji Josipov atribut, a označava njegov svet i krjepostan život u čistoći misli, riječi i djela.

²² Usp. E. PETOIA, San Giuseppe un capofamiglia molto speciale, u: *Medioevo* 206 (2014.) 3, 58-69.

2. Katolički nauk o spolnosti i krjeposti čistoće jedan je od najljepših teoloških i duhovnih traktata. Nažalost, na tome području vlada veliko neznanje među vjernicima i svećenicima, o tome se malo ili uopće ne govori pa nas stoga ne treba ni čuditi što postoje devijacije i strahovi na području spolnosti (potisnuta spolnost). Spolnost i čistoća ne bi trebali biti tabu tema. Zašto? Zato što **spolnost** u sebi nije grješna nego je ona **dar od Boga**. Upravo se spolnošću očituje naša konkretna, fizička i ljudska pripadnost biološkom i materijalnom svijetu.

Kad neka osoba zna integrirati spolnost u sebi te kad ima unutarnje jedinstvo tjelesnog i duhovnog, možemo govoriti o **krjeposti čistoće**. Čistoća stavlja seksualnost u službu vrjednota te ju nastoji učiniti sredstvom autentične ljubavi koja se konačno očituje, prema različitim načinima, u ženidbenom ili djevičanskom pozivu.²³

3. Poziv na rast u krjeposti čistoće, kako nas uči nadbiskup Josip Stadler, vrijedi za sve staleže: »Ima zaslijepljenih ljudi, koji su te misli, da je sveta čistoća samo za svećenike, za redovnike i redovnice, te vođeni tom mišlju nikada ni ne misle na krasotu i vrijednost i dragocjenost svete čistoće, njima se čini, da sveta čistoća, jer je uzvišena krepost, nadmašuje sile običnih ljudi, koji žive u svijetu.«²⁴

Kao uzor života u čistoći Stadler često preporuča svetoga Josipa i njegov brak s Blaženom Djevicom Marijom.

²³ Usp. CONFERENZA EPISCOPALE ITALIANA, *Matrimonio e famiglia oggi in Italia. Documento pastorale dell'Episcopato italiano*, Roma, 1969., br. 18.

²⁴ O tome vidi u: J. STADLER, Protiv loših ženidbenih običaja (I.), u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 3 (1884.) 1, 1-11.

»Čast matere Božje istina tako je velika, te od nje ne može biti ništa veće. No budući da je među Josipom i bl. Djevicom postojao vez ženidbeni, ne ima dvojbe, da se je on više nego itko drugi približio k onoj uzvišenoj časti, po kojoj Bogorodica na daleko pretječe sve stvorove; jer ženidba je od svih najveća zajednica i sveza te po svojoj naravi iziskuje, da jedno s drugim dobro dijeli. Kad je dakle Bog bl. Djevici Josipa dao za zaručnika, dao joj je time ne samo druga za život, svjedoka za njezino djevičanstvo i čuvara njezine časti, nego uslijed ženidbene sveze ujedno i dijelnika njezine uzvišene časti. Isto tako natkriljuje on dostojanstvom i čašću sve ljude po tom, što je po Božjoj promisli bio zaštitnik Sina Božjega ter su ga ljudi držali za njegovu oca.«²⁵

4. U svetom Josipu, dakle, gledamo uzor čistog života koji nije opterećen grijehom ni neurednošću. Iako danas živimo u društvu koje ismijava krjepost čistoće, Josipov primjer pokazuje nam koliko je to velika i važna krjepost. Društvo koje ne poznaje suzdržljivost, koje mora isprobati sve *odmah i sada*, koje samo traži vlastiti trenutni užitak, ne vrjednuje **čistoću kao plod Božjega Duha**. Crkva nas uči da čistoća ne znači ne imati nagone i napasti, nego znači pravilno ih integrirati u svojoj osobi i u svemu onome što činimo. Čistoća nam omogućuje da u nama iz dana u dan sve više raste snaga Božje ljubavi i da se tako stavimo na službu drugima u ljubavi.

Josip i Marija svoju su čistoću živjeli u djevičanskom braku (savršena čistoća). Njihova su **srca bila predana jedno drugome** te su svoje živote stavili na raspolaganje Bogu i njegovu djelu spasenja. Kako je našim obi-

²⁵ J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 20.

teljima danas potrebno ugledati se na život nazaretske obitelji! Josip i Marija nas uče da budućnost ima samo ona obitelj kojoj je u središtu Bog, ona obitelj u kojoj se živi po Božjem zakonu, ona obitelj u kojoj se cijeni i vrijednuje život i žrtva iz ljubavi za drugoga. Da je manje televizije i mobitela, a više razgovara i iskrenosti, da je manje egoizma, a više praštanja, da je manje sebičnosti, a više dijeljenja u našim obiteljima, rasli bismo na putu svetosti i radosnije bismo živjeli!

5. Stadler također vidi kako svijet radije bira ići širokim putem komocije nego Isusovim uskim putem koji vodi u nebo. »Jedna od najširih vrata, kroz koja najviše ljudi ulazi u pakao, jest bludnost. A jedna od najmilijih kreposti našega Gospodina jest sv. čistoća. Za to si on sam Djevicu odabra za majku, za to on Djevac Djevicu majku preporučio na čas smrti djevičanskom učeniku Ivanu. Za to on odvraća ljude ne samo od čina bludnosti, nego i od misli i želja, te osuđuje i one, koji požele i tuđu ženu. Zato on obećava onima, koji čistoću sačuvaju, da će im na nebu dati posebnu osobitu nagradu, i da će ondje pjevati pjesmu, kakove osim djevice pjevati neće.«²⁶

Zagledajmo se, stoga, u život svetog Josipa, tog čistog i pravednog ljiljana u Božjem vrtu. Bog nas poziva da i mi pođemo njegovim putem svetosti. Na tom nas putu Stadler hrabri ovako: »Tko je dakle u grijesima ma kako velikima, bili oni krivovjerje ili bludnost ili psovka ili krađa ili pijanstvo, neka se ne usudi kazati: Slab sam, ne mogu se grijeha ostaviti i ustati; jer ako si ti slab, jaka je milost, koja će ti dati snagu, i da zamrziš na grijeh i da se pridigneš te postaneš pravednik Božji; jer mi sve

²⁶ J. STADLER, Ljubav i zahvalnost Bogu, 170-171.

možemo učiniti u onom, koji nas jači (Fil 4, 13).«²⁷

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati²⁸:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Ti si skrbio za svoju obitelj, dobri sveti Josipe! Zauzmi se kod Boga za sve naše obitelji, osobito za supruge i očeve, kako bi u njima raslo ispravno shvaćanje i življenje Božjeg zakona.
2. Ti si živio djevičanskim životom, blagi sveti Josipe! Isprosi kod Boga dar prave i zdrave čistoće svima koji su svoj život posvetili Trojedinom Bogu u redovničkom ili svećeničkom staležu.
3. Ti si, ponizni sveti Josipe, branio svoju obitelj od svakog zla duše i tijela! Zagovaraj sve obitelji koje se nalaze u krizama, razmiricama ili pred rastavom kako bi ponovno otkrili ljepotu zajedništva u ljubavi.
4. Ti si uvijek svjedočio za istinske vrijednosti koje ne prolaze, hrabri sveti Josipe! Obazri se na sve muškarce i izmoli im odvažnosti za autentično i istinsko življenje muževnosti.

²⁷ J. STADLER, Vjernost dužnostima, put obraćenja, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 153.

²⁸ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

Završna molitva svetom Josipu

Sveti Josipe, Oče i Čuvaru Djevice, čijoj vjernoj skrbi bi povjerena sama nevinost Isus Krist i Djevica nad djevicama Marija, po dvostrukom tom predragom zalogu vruće te molim da mi isprosiš da od svake nečistoće čisto srce sačuvam i čistim srcem i tijelom s tobom služim Isusu i Mariji. Amen.

Molitva svetom Josipu za krjepost čistoće koju je sveta Terezija od Djeteta Isusa molila svaki dan

Stadlerova misao

*Sveti Josip proveo je cijeli svoj život u siromaštvu tje-
rajući sa Sinom Božjim zanat, a tim je posvetio svaki
dobar posao prostoga puka.²⁹*

Uvodna molitva

Oče svemogući, Stvoritelju i Gospodaru svemira i po-
vijesti! Po Tvojjoj volji sve postoji i živi jer nas snagom
svoga Svetog Duha neprestano posvećuješ, jačaš i hra-
briš. Cijeli svemir i stvoreni svijet govori nam o Tebi
i o Tvojim blagodatima. I nas pozivaš da se svaki dan
priključimo Tvome stvarateljskom djelu svojim radom,
marljivošću i zalaganjem. Daj nam da u ovoj molitvi
postanemo toga svjesni i daj nam snage za izvršavanje
svih naših dužnosti. To molimo po Kristu Gospodinu
našem. Amen.

Svetopisamski poticaj (2 Sol 3, 6–15)

»Zapovijedamo vam, braćo, u ime Gospodina Isusa
Krista da se klonite svakoga brata što živi neuredno i ne
po predaji koju primiste od nas. Ta sami znate kako nas
treba nasljedovati. Jer dok bijasmo među vama, nismo
živjeli neuredno: ničiji kruh nismo badava jeli, nego
smo u trudu i naporu noću i danju radili da ne bismo op-
teretili koga od vas. Ne što ne bismo imali prava, nego
da vam sebe damo za uzor koji ćete nasljedovati. Do-
ista, dok bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo: Tko

²⁹ Usp. J. STADLER, Uvodnik, u: *Glasnik svetog Josipa* 1 (1873.) 1, 1.

neće da radi, neka i ne jede! A čujemo da neki od vas žive neuredno: ništa ne rade, nego dangube. Takvima zapovijedamo i zaklinjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu: neka s mirom rade i svoj kruh jedu.

Vama pak, braćo, neka ne dodija činiti dobro. Ako li se tko ne pokorava našoj riječi u ovoj poslanici, zabilježite ga, ne drugujte s njime, da se postidi, ali ga ne smatrajte neprijateljem, nego ga urazumljajte kao brata.«

Dnevno razmatranje

1. Čovjek je biće koje može razumski djelovati i planski raditi. Sposoban je odlučivati o sebi i tražiti svoje ostvarenje. Čovjek je, dakle, **biće sposobno za rad**. A upravo radom on sebi podlaže zemlju i ovladava njome, kako to Bog od njega traži (usp. Post 1, 28). Prvi temelj vrjednovanja rada nikada nije rad nego čovjek jer je primarna ljudska osoba koja radi, a ne rad kao takav! Dakle, rad postoji *radi čovjeka*, a ne čovjek *radi rada*.³⁰ Upravo radom čovjek očituje svoju sličnost s Bogom jer radom stvara, oblikuje, gospodari i upravlja. Možda nismo nikada tako promišljali o radu: da je rad, osim što nam je dužnost, zapravo i naše suobličavanje Bogu Stvoritelju koji nas je obdario različitim darovima i talentima, ali i Bogu koji je sam radio svojim rukama zajedno sa svetim Josipom. »Nije li ovo drvodjeljin sin?« (Mt 13, 55a), pitali su Židovi u Nazaretu, zapanjeni Isusovim govorom i djelima.

2. Josip Stadler se, u kontekstu svoga vremena, suočio

³⁰ Usp. IVAN PAVAO II., *Laborem exercens. Enciklika vrhovnog svećenika Ivana Pavla II. o ljudskom radu*, Zagreb, 2003., br. 6.

s pojavom socijalnih demokrata i anarhizma te agresivnošću novih pokreta. Smatrao je da novi pokreti ne vrjednuju istinski čovjeka ni njegov rad te da su veliki protivnici Crkve Kristove. Zato je u jednoj korizmenoj poslanici citirao papu Lava XIII. te radnicima preporučio svetoga Josipa, tog osobitog prijatelja radnika, za zaštitnika: »A ljudi bez imutka, obrtnici i svi siromasi imaju osobito pravo na Josipovu zaštitu i na to, da njegovim tragom pođu; jer on, premda kraljevske krvi, muž najveće i najsvetije od svih žena te poočim Sina Božjega, provodio je život svoj u poslu te je svojim sve potrebito pribavljao radom ruku svojih. Niski, dakle, stalež, ako se pravo uzme, ne samo da nije nikakva sramota, nego svaki zanat može se krepošću oplemeniti. Josip, malim zadovoljan, što je imao, podnosio je svoje kukavno stanje drage volje i velikodušno po primjeru svojega Sina, koji je uzeo obličje sluge (...)«.³¹ Crkva je kroz razvoj svojeg socijalnog nauka isticala **važnost i veličinu ljudskog rada** te prava radnika koji su u Stadlerovo vrijeme (kraj 19. st.) bili zapostavljeni. Dakle, Crkva je podržala radničke sindikate, ali je odbacila agresivni socijalizam i ukidanje privatnog vlasništva.

3. Josip je bio tesar. Radom vlastitih ruku zarađivao je za materijalni život svoje obitelji. Zato u svetom Josipu gledamo uzor u **krjeposti radinosti i marljivosti**. Zasigurno su taj rad pratili žuljevi, znoj i umor. No, Josip je znao da tek kroz odricanje od vlastite sebičnosti, kroz rad vlastitim rukama te kroz vjernost u svakodnevnim

³¹ J. STADLER, Moralni zakoni temelj politike. Korizmena poslanica upućena svećenicima, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 126-127.

i malim stvarima dolazi osjećaj ispunjenosti i mir srca. Tome nas uči sveti Josip: da za svetost nisu potrebna ni velika djela ni čudesa nego vjernost u svakodnevicu, u dužnostima i poslovima koji su nam povjereni. I to je izazov: biti vjeran u malome, u redovitome, u onome s čime se susrećemo svaki dan. Kako danas obavljamo ono što nam je povjereni sada, baš u ovom trenutku, tako ćemo sutra ubirati plodove svoje vjernosti svakodnevnome, vjernosti malenome, vjernosti redovitosti.

4. O toj vjernosti u svakodnevnim obvezama i dužnostima Stadler je govorio i svojim sestrama služavkama maloga Isusa: »Što on [Mali Isus] od vas traži? Zašto vas je oko sebe sabrao iz raznih krajeva? Zato, da mu kao prave služavke služite, dakako ne kako vi hoćete, nego kako on hoće i želi. U tome se sastoji savršenost svakoga čovjeka, da bude ono što treba da bude. Kao što savršen sudac, obrtnik, seljak, koji pribavivši si potrebno znanje ili umjetnost ili spretnost, dužnosti sudačke ili obrtničke ili seljačke onako obavlja, kako treba; tako se iziskuje od služavke Maloga Isusa, da si pribavi znanje o svojim dužnostima, a onda da ih savjesno i točno i postojano obavlja, tako da s vremenom postane prava i savršena služavka. (...) To je Božja volja, koje se svaka od vas treba da drži i drugo se ništa od vas ne iziskuje.«³²

5. I opet kasnije, pišući sestrama o srebrnom jubileju osnutka redovničke družbe, Stadler govori duboku istinu: »Samo si nemojte utvarati da ćete vi svetost igdje drugdje, nego u savršenosti svojega staleža zateći. U tome se ona sastoji, a sami sveci nisu poznavali nika-

³² J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 10.

kove druge tajne, da dođu do prave svetosti. Oni se nisu time posvetili da su izvanredne stvari tvorili, čega od njih nije nitko ni očekivao; oni su sveci postali, jer su ono dobro obavljali što su bili dužni obavljati, i što im je Bog činiti propisao za njihov stalež.«³³

Sv. Josemaria Escriva dobro je istaknuo da najveći svetac muškarac koji je ikada živo nije bio ni đakon ni svećenik ni biskup ni papa ni pustinjač ni monah nego suprug, otac i radnik. Zagledani danas u lik svetog Josipa radnika, osvijestimo sebi ponovno istinu da je rad ne samo naša dužnost i obveza, kako smo čuli od svetoga Pavla na početku današnje molitve, nego da radom pokazujemo da smo slika Boga Stvoritelja. Štoviše, rad je, kako nas uči nadbiskup Stadler, **sredstvo našeg posvećivanja**. Obavljaj svoje dužnosti, poslove i zadaće predano i temeljito, koliko god to možeš, pa ćeš se tako posvetiti!

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati³⁴:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Dobri sveti Josipe! Ti si strpljivo podnosio težinu i breme svoga zanata. Pogledaj na sve radnike u različitim zanimanjima i zvanjima: daj da sve svoje darove i talente koriste na slavu Božju te društvu i Crkvi na korist i izgradnju.

³³ *Isto*, 12.

³⁴ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

2. Blagi sveti Josipe! Ti si u skromnosti nazaretskog doma skrbio za svoju obitelj. Pogledaj na sve koji su bez posla i bez stabilnih materijalnih primanja: daj da pronađu dostojan posao kako bi mogli živjeti od rada svojih ruku.

3. Ponizni sveti Josipe! Ti si pravedno živio i pravednosti si učio druge. Pogledaj na sve poslodavce kojima je povjerena nadležnost nad radnicima: daj da svoj posao obavljaju požrtvovno, iskreno i pravedno te da poštuju ljudsko dostojanstvo svojih radnika.

4. Hrabri sveti Josipe! Ti si marljivošću i radinošću u svojoj kućnoj radionici pokazao kako je ljudski rad vrijedan i svet. Pogledaj na sve koji su umorni od težine svakodnevice i poslovnih obveza: daj da obnove svoje snage duše i tijela u Isusu Kristu, Učitelju istinske sreće.

Završna molitva svetom Josipu

O slavni patrijarše sveti Josipe, ponizni i pravedni zanatlijo iz Nazareta, koji si svim kršćanima, a pogotovo nama, dao primjer savršena života u ustrajnom druženju s Isusom i Marijom i u radu, pomози nam u svakodnevnim naporima da bismo i mi u njima mogli pronaći djelatno sredstvo za proslavu Boga, našu posvetu i korist društvu u kojemu živimo, uzvišene ideale našega djelovanja.

Izbor iz Molitve pape Pija XII. svetom Josipu, zanatliji iz Nazareta

Stadlerova misao

Ovaj list nosi ime sv. Josipa iz istog razloga iz kojeg i u život stupa. Sveti je Josip istina zaštitnik cijele Crkve, no poglavito prostoga puka, koji se u znoju lica svoga hrani. Cijeli je život svoj u siromaštvu sproveo tjerajući sa Sinom Božjim zanat, a tim je posvetio svaki dobar posao prostoga puka. A prostomu puku upravo je i posvećen ovaj list.³⁵

Uvodna molitva

Vječni Bože! Ti si neizmjereno bogatstvo milosti za one koji Te traže iskrena srca. Ti si riznica ljubavi za one koji te žele upoznati. Ti si najljepše vrelo dobrote i milosrđa za one koji Ti žele pristupiti. A mi, mi smo pred Tobom tako maleni. Ponekad zatvaramo svoje srce pred ovim Tvojim dobročinstvima. Često ne idemo Tvojim stopama već tvrdoglavo ustrajemo u svojoj oholosti jer smo navezani na ono što nema svoju vrijednost i što je prolazno. Oslobodi nas tvrdoće srca i daj nam slobodu duha kako bismo prihvatili Tvoje milosti i nezaslužene darove. Daj da prepoznamo Tvoju bogatu i bezgraničnu ljubav prema nama te da ju dijelimo sa svojim bližnjima. Daj da budemo Tebi potpuno predani i da drugima svjedočimo ljepotu i radost života s Tobom. Primi i usliši naše prošnje po Kristu Gospodinu našem. Amen.

³⁵ Usp. J. STADLER, Uvodnik, 1.

Svetopisamski poticaj (Iz 66, 1–2)

»Ovako govori Gospodin:
 ‘Nebesa su moje prijestolje,
 a zemlja podnožje nogama!
 Kakvu kuću da mi sagradite
 i gdje da bude mjesto mog prebivališta?
 Ta sve je moja ruka načinila
 i sve je moje’ – riječ je Gospodnja.
 ‘Ali na koga svoj pogled svraćam?
 Na siromaha i čovjeka duha ponizna
 koji od moje riječi dršće.’«

Dnevno razmatranje

1. Uvodna misao današnjeg molitvenog programa uzeta je iz prvoga broja *Glasnika svetog Josipa*, zabavno-poučnog mjesečnog lista za katolički puk koji je pokrenuo mladi profesor Josip Stadler 1873. godine u Zagrebu. U svome uvodniku Stadler otkriva kome je namijenjen ovaj časopis i zašto je izabrao baš svetoga Josipa kao njegova pokrovitelja. List je namijenjen običnom puku, a sveti je Josip za Stadlera zaštitnik cijelog Božjeg naroda, ali na poseban način običnog puka koji u znoju lica svoga zarađuje za svakodnevni život.

Taj nam Stadlerov potez otkriva da Crkva časti svetoga Josipa kao **zaštitnika siromaha**. O tome u novije vrijeme piše i papa Franjo govoreći kako se Josip nekada brinuo za Isusa i Mariju, a isto tako sada brine za cijelu Crkvu, ali posebno za siromahe, patnike, umiruće, tuđince, utamničenike i bolesnike – oni su betlehemske Dijete Isus koje Josip nastavlja čuvati.³⁶

³⁶ O tome više vidi u: FRANJO, *Patris corde*, 19-22.

2. Od svetog Josipa, dakle, možemo upiti osjećaj **skrbi za drugoga**. Josip nije nekakav posesivni skrbnik koji želi nadgledati i kontrolirati svaki korak svojih ukućana. Josip nije frustrirana ni nezadovoljna osoba koja krivo koristi svoj autoritet u obitelji ili zajednici. Josip je osoba zrela karaktera, osoba koja duboko poštuje sebe i svoja uvjerenja, osoba koja je sigurna u sebe jer sluša glas Božji, odnosno svoju savjest, ali u isto vrijeme on je osoba koja živi u sjeni, skrovitosti, poniznosti. Zato je Josip pravi autoritet i skrbnik.

Zasigurno je i prvi vrhbosanski nadbiskup Josip Stadler, dok je osnivao sirotišta i ubožnice, bio zagledan i inspiriran primjerom **očinske skrbi** svetoga Josipa. Stadler je imao izuzetno istančan osjećaj za običan puk, za sirotinju i siročad te za sve marginalizirane članove društva. Teško socijalno stanje koje je zatekao u Sarajevu, mnogo beskućnika i gladne siročadi, nepismenih i nepoučenih sugrađana... sve ga je to potaknulo da se konkretno zauzme za njih. Stadler je bio svjestan da se »sveti Josip za dvije stvari brinuo: za duševni napredak i kako da poštenim načinom sebi i svojim nužne stvari za život pribavi. Oko toga će se i naš list vrtjeti. Prosti će puk mnogo znati, ako nauči kako treba svoju dušu spasiti, kako treba za se i za svoju družinu pošteno se skrbiti.«³⁷ Zato je Stadler poduzeo toliko akcija i projekata za običan puk.

3. Ekonomsko siromaštvo nije pozitivna ni poželjna stvar. Sjetit ćemo se da na raznim mjestima kroz *Stari zavjet* proroci pozivaju na zauzimanje za gladne, siromašne, potlačene, udovice i dr. Štoviše, u židovskom

³⁷ J. STADLER, Uvodnik, 2.

je mentalitetu materijalno bogatstvo znak Božjeg blagoslova. U tom smislu možemo reći da *imati* nije grijeh. Grijeh bi bilo *imati*, a ne *vidjeti* bližnjega u potrebi. Zato je Stadler postupao potpuno ispravno brinući se za sirotinju: u njima je gledao siromašnoga Krista.

Govoreći o nadolazećem siromaštvu usred novih okolnosti Prvog svjetskog rata, Stadler je pisao svećenicima ovako: »U tu svrhu ja preporučam, neka svaka župa u dvorištu župničkom ili na drugom kojem zgodnom mjestu dade načiniti hambar, u kojem će se spremati samo ono, što je opredijeljeno za sirotinju župe. U hambaru neka bude više pregradaka za pšenicu, kukuruz, ječam, raž itd. kako tko već šta donese. I ako u župi bude braće hrišćana ili muhamedanaca možda još siromašnijih i jadnijih od katolika, da niste odvratili lica svojega od njih, nego sjećajući se priče dobrog Samaritanca spomenite se, da nam je Gospodin zapovjedio, da se svim siromasima smilujemo bez razlike vjere i narodnosti.«³⁸

4. Naprotiv, biti siromašan duhom, kako nas uči *Sveto pismo*, znači biti Božji siromah: onaj koji ovisi o Bogu i koji sve svoje nade stavlja u Boga. I prorok Izaija podsjeća nas da Bog gleda na takva čovjeka, odnosno na *siromaha i čovjeka duha ponizna* (Iz 66, 2). Pa i Isus u blaženstvima potvrđuje da su *blaženi siromasi duhom* (Mt 5, 3). Svetoga Josipa promatramo u tom smislu kao siromaha duhom. Biti siromah duhom ne znači biti duhovno prazan. Biti siromah duhom znači biti poput prosjaka koji pred Bogom ima ispruženu ruku i koji u Boga

³⁸ J. STADLER, Ratna pomoć bez razlike vjere i nacije, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 196.

stavlja sve svoje povjerenje. Takav je sveti Josip: **sav predan Bogu i sav predan Božjem djelu spasenja**. Od njega možemo upiti tu jednostavnost i posvećenost onim bitnim stvarima u životu.

5. Ali sveti je Josip bio siromašan u doslovnom smislu te riječi. To nam otkriva njegovo tesarsko zanimanje kojim se nisu bavili imućnici. Štoviše, njegov odlazak u Betlehem, a onda i progonstvo u Egipat svjedoče nam da je bio i izbjeglica. Zato Josipa s pravom zazivaju siromasi i beskućnici kao svoga zaštitnika. Ali sveti Josip je bio i **Božji siromah duhom** jer se nije zamarao nebitnim stvarima koje prolaze i koje ne mogu ispuniti ljudski duh. Njegova predanost Bogu njegovo je siromaštvo duhom jer tako u prvome planu nije on sam, nego Bog! Upravo ga je ta oslonjenost na Boga naučila da skrbi za druge: za one koji su doslovno siromašni u materijalnom smislu. Molimo svetoga Josipa neka nam izmoli pred Božjim prijestoljem jednostavan duh, ne navezanost i slobodu od nepotrebnih stvari te da nam izmoli navezanost i potpunu predanost Isusu i Mariji, onakvu kakvu je imao i on sâm.

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati³⁹:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Naša su srca navezana na materijalne stvari i često zatvorena za one koji oskudijevaju. Izmoli nam, dobri

³⁹ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

sveti Josipe, onakvu ljubav kakvu si ti imao prema potrebitima!

2. Naša su srca puna egoizma i oholosti koja nas sprječava da budemo potpuno Božji. Izmoli nam, blagi sveti Josipe, čisto i ponizno srce, onakvo kakvo je bilo tvoje očinsko srce!

3. Naša su srca hladna i ravnodušna prema mnogim osobama u našoj svakodnevicu. Izmoli nam, ponizni sveti Josipe, gorljivo i zauzeto srce za naše bližnje, onakvo kakvo je bilo tvoje srce dok si skrbio za svetu nazaretsku obitelj!

4. Naša su srca ranjena mržnjom i nerazumijevanjem. Izmoli nam, hrabri sveti Josipe, dar opraštanja te mir srca i savjesti, onaj mir kakav si ti imao dok si slušao i vršio Božju volju!

Završna molitva svetom Josipu

O sveti Josipe, s tobom i po tebi blagoslivljamo Gospodina! Spasitelj Isus se udostojao tebi podložiti kao ocu za vrijeme djetinjstva i odrastanja te primati od tebe pouke o ljudskom življenju, dok si ti, Josipe, s njim dijelio njegov život u klanjanju njegovu otajstvu. Ti sada boraviš s Isusom. Nastavi štiti cijelu Crkvu, obitelj koja se rodila od spasenja koje je Isus donio. Pogledaj na duhovne i materijale potrebe svih koji se utječu tvome zagovoru. Sjeti se obitelji, na poseban način siromaha, po tebi su sigurni da će ih stići Marijin majčinski pogled i Isusova ruka im pomoći. Amen.

Izbor iz Molitve svetom Josipu pape Ivana Pavla II.

Stadlerova misao

A da nam razgovor bude ugodniji i korisniji, odabrao sam svetoga Josipa za zaštitnika, da on svojim zagovorom kod Boga isposluje da se sve što je dobro duboko u srce uvriježi, a sve što je zlo da se iz srca istrijebi.⁴⁰

Uvodna molitva

Oče sveti! U povijesti spasenja izabranog naroda otkrivamo Tvoju uzvišenost i svetost. Nekoć si izabrao židovski narod kako bi vršenjem Tvoje volje među svim ostalim narodima bio svjedok Tvoje svetosti. I mi smo, na dan svojega krštenja, postali dionici svetog Božjeg naroda, Tvoja ljubljena djeca, sinovi i kćeri svete Crkve Božje. Želimo Te sada hvaliti, blagoslivljati i slaviti zbog svih silnih djela Tvoje ljubavi. Oraspoloži naša srca za duhovnu sabranost i molitvu. Neka ih Duh Sveti prosvijetli svojim svjetlom kako bismo. promatrajući Tvoju svetost. i sami ponovno odlučili slijedili onaj poziv koji upućuješ svakom kršteniku: *sveti budite!* (Lev 19, 2) Daj da i naši životi budu odraz Tvoje dobrote te da sve više postajemo slični Isusu Kristu, koji živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Svetopisamski poticaj (Fil 4, 4–9)

»Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje

⁴⁰ Usp. J. STADLER, Na razstanku, 130.

molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu.

Uostalom, braćo, što je god istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala – to nek' vam je na srcu! Što ste naučili, i primili, i čuli, i vidjeli na meni – to činite i Bog mira bit će s vama!«

Dnevno razmatranje

1. Ispravno štovanje svetoga Josipa vidi se tek u nasljedovanju njegova načina i stila života, odnosno u nasljedovanju njegovih krjeposti. Svetog su Josipa resile mnoge **krjeposti** koje su ga poticale da uvijek i u svemu traži dobro, da od sebe daje najbolje i da dobro konkretno čini i ostvaruje. Upravo zbog tolikih ljudskih i bogoslovnih krjeposti, koje rese Josipovu osobnost, nastale su tijekom povijesti Crkve i duhovnosti različite pobožnosti i razmatranja o njegovu krjeposnom životu.

Iz te perspektive postaje nam jasno zašto je i Josip Stadler razvio privrženost i pobožnost prema poglavaru nazaretske obitelji. Uvodni Stadlerov poticaj s početka današnje molitve otkriva nam razlog zbog kojeg je Stadler pokrenuo u Zagrebu 1873. godine vjerski časopis za siromašni puk i zašto ga je stavio pod zagovor svetog Josipa. Naime, čvrsto je vjerovao da sveti Josip svojim zagovorom kod Boga može izmoliti svakom pobožnom i otvorenom vjerniku da se sve što je po sebi **dobro duboko u ljudsko srce utisne** kao i da se sve ono što je po sebi zlo iz ljudskog srca ukloni i iskorijeni.

2. Stadler je, dakle, shvatio važnost krjeposti kao životnih stavova, čvrstih i stalnih raspoloženja koji pomažu kršćanima da se bore protiv napasti i grijeha. Kao uzor neprestano je postavljao svetog Josipa, a svome je kleru preporučio da svaki dan zaziva pomoć svetog Josipa za potrebe Vrhbosanske nadbiskupije.

Stadler je toliko držao do važnosti krjeposnog, a to uvijek znači i **svetog života**, jer je bio uvjeren da Bogu ljubavi čovjek mora uzvratiti ljubav, i to ne ljubav »koja se gubi u pukim čuvstvima, nego koja prelazi na čine junačkih kršćanskih kreposti; jer naknadu davati znači ljubiti, a to će opet prije svega reći: ljubeći trpjeti i žrtvovati se«. ⁴¹

3. Krjepost nam uvijek daje lakoću u duhovnom životu, ali i osjećaj ispunjenosti, mira i radosti. Ipak, ljudska ranjenost grijehom sprječava nas da uvijek održavamo taj krjeposni sklad. Zato nam je toliko potrebna Božja milost da ustrajemo u traženju krjeposti (Usp. KKC 1811). »Najviše od ostalih napreduju u krepostima oni koji muževnije nastoje pobijediti sve što im je teško i protivno. Jer ondje čovjek više napreduje i zaslužuje veću milost gdje više svladava samog sebe i mrtvi se u duhu.« ⁴²

Poslušajmo kako nas Stadler upozorava i potiče: »Bez brižljivosti i marljivosti nećeš nikada postići kreposti. Ako počinješ bivati mlak, počet ćeš padati. Ali ako postaneš revan, naći ćeš veliki mir i posao će ti biti lakši radi milosti Božje i ljubavi prema kreposti. (...) Tko

⁴¹ J. STADLER, *Ratna pomoć bez razlike vjere i nacije*, 187.

⁴² J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 28.

ne izbjegava male pogreške, upast će pomalo u veće.«⁴³ Eto konkretnog putokaza i sasvim jasnih smjernica za naše nasljedovanje Isusa Krista i za naš osobni rast u svetosti.

4. Zašto je sveti Josip svet u pravom smislu te riječi? Gledajući njegov život, otkrivamo da ga nisu resile samo ljudske (čudoredne) krjeposti već i one bogoslovne. To je ono što je vlastito svecima i što ih razlikuje od »dobrih ljudi«. Josipova vjera u Božja obećanja, odbacivanje sumnje, veliko pouzdanje u Božju providnost, Josipova pravednost te njegova konkretna ljubav prema Mariji i Isusu svjedoče nam o njegovoj svetosti. Te su krjeposti (vjera, ufanje i ljubav) **darovi Božji**, ali darovi kojima je sveti Josip znao ispravno raspolagati i surađivati.

Nadahnjajući se uvijek iznova otajstvom Božjeg utjelovljenja i Božje spasiteljske ljubavi, Stadler kaže kako »(...) veliku utjehu daje misao, da je Bog sam u svojoj osobi izgadio veliki jaz između stvorenja i stvoritelja, između Boga svetosti i siromaštva, zapuštena grešnika. Za našu slaboću velika je to pobuda, kad vidimo Boga, koji nam u našem slabašnom tijelu svojim primjerom savršene nadnaravne, a ujedno i naravne kreposti predhodi.«⁴⁴

5. Među mnogim krjepostima svetoga Josipa papa Franjo ističe u novije vrijeme još jednu bitnu Josipovu značajku: **kreativnu hrabrost**. Suočen s poteškoćama, čovjek može ili odustati i otići ili se nekako suočiti s

⁴³ *Isto*, 30.

⁴⁴ J. STADLER, Štovanje Srca Isusova, 114.

njima. Ali upravo nam te povremene poteškoće donose resurse za koje nismo ni mislili da ih imamo. Takvu kreativnu hrabrost vidimo upravo kod svetog Josipa.

Samo nebo intervenira s povjerenjem u kreativnu hrabrost ovog čovjeka koji u Betlehemu mora pronaći smještaj za Marijin porod te koji zbog Heroda mora organizirati bijeg u Egipat.⁴⁵ Bog, dakle, pronalazi načina da ostvari svoj put spasenja uz našu otvorenost, suradnju i snalažljivost.

Eto nam izvrsnog primjera za nasljedovanje: svetog Josipa punog kreativnih krjeposti i kreativne vjere. Siguran je to put, sa svim našim padovima i sumnjama, do svetosti.

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati⁴⁶:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Za sve svećenike, redovnike i redovnice – Bogu posvećene osobe: izmoli im, dobri sveti Josipe, ustrajnost u življenju i vršenju danih obećanja te ih zagovaraj na putu svetosti.
2. Za nova duhovna, svećenika i redovnička zvanja: izmoli, blagi sveti Josipe, svim mladićima i djevojkama koje Bog poziva u svoju službu hrabrost da odgovore na Njegov poziv te da stave sve svoje snage i talente u službu Crkve i društva.

⁴⁵ O tome više vidi u: FRANJO, *Patris corde*, 19-22.

⁴⁶ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

3. Za sve one koji su umorni i potišteni pod težinom životnih križeva: izmoli im, ponizni sveti Josipe, krjepost bezuvjetnog pouzdanja u Božju providnost i dar ispravnog razlučivanja.

4. Za sve naše obitelji: izmoli im, hrabri sveti Josipe, one krjeposti koje su krasile tvoju svetu nazaretsku obitelj kako bi i one postale mjesta prihvaćanja, uvažavanja, ljubavi i radosti.

Završna molitva svetom Josipu

Slavni praoče, sveti Josipe, čija moć može nemoguće učiniti mogućim, pohiti mi u pomoć u ovim trenucima tjeskobe i teškoće. Pod svoju zaštitu stavi vrlo teške i ozbiljne životne prilike koje ti povjeravam, kako bi se sretno razriješile. Moj ljubljani Oče, sve je moje pouzdanje položeno u tebe. Da nitko ne bi rekao da sam te zazvao uzalud, i budući da ti možeš sve kod Isusa i Marije, pokaži mi da je tvoja dobrota velika kao i tvoja moć. Amen.

Molitva svetom Josipu koju svakodnevno moli papa Franjo, a potječe iz francuskog molitvenika iz 19. stoljeća izdanim od Kongregacije sestara od Isusa i Marije

Stadlerova misao

Idite k Josipu i ja vam velim, ako želite, braćo, da kako valja promatrate sve što je god pošteno. On se pripravlja, da istu Blaženu Djevicu Mariju ostavi, kada ju je vidio noseću, prije nego je od Boga bio podučen, da je od Duha Svetoga začela: toliko je on čistoću ljubio.⁴⁷

Uvodna molitva

Oče naš, evo nas k Tebi skrušena srca! Pružamo k Tebi ruke kao što ih dijete pruža majci tražeći pomoć i zaštitu. Donosimo Ti svoje strahove, nedoumice i dvojbe. Ti najbolje poznaš dubinu naših srdaca i sve što nas tišti. Prosvijetli naš um i srce snagom svoga Duha kako bismo bili odvažni svjedoci evanđeoske istine i Tvoga Sina, Isusa Krista, koji živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Svetopisamski poticaj (Mt 1, 18–25)

»Rođenje Isusa Krista zbilo se ovako. Njegova majka Marija, zaručena s Josipom, prije nego se sastadoše nađe se trudna po Duhu Svetom. A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti. Dok je on to snovao, gle, anđeo mu se Gospodnji ukaza u snu i reče: ‘Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih.’

⁴⁷ Usp. J. STADLER, Na razstanku, 133.

Sve se to dogodilo da se ispuni što Gospodin reče po proroku: *Evo, Djeвица će začeti i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel – što znači: S nama Bog!*

Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu. I ne upozna je dok ne rodi sina. I nadjenu mu ime Isus.«

Dnevno razmatranje

1. Kršćani su u različitim povijesnim vremenima izabirali svetoga Josipa kao svoga zagovornika u različitim potrebama jer se i on sam nalazio u sličnim ili istim životnim situacijama s kojima se susrećemo i mi sami. Možda je manje poznato da ga Crkva zaziva i kao **zaštitnika od sumnje i oklijevanja**.

Sumnjati u nekoga znači ne imati povjerenja u tu osobu, odnosno ne imati sigurnost da će ona dobro izvršiti neki traženi zadatak. Sumnjati u nekoga znači ne moći se osloniti na njega. No sumnjati, nadalje, ne znači tek ne imati povjerenja u drugoga već znači i dvoumiti se u to je li ta osoba uopće dostojna i sposobna učiniti određeni zadatak. Sumnjati, dakle, znači zdvajati, dvojiti, a to uvijek uključuje očaj i gubljenje mira. Crkveni oci govorili su da čovjekov duh ne ubija toliko grijeh, koliko očajanje i sumnja. Očaj je teško stanje i duše i duha: toliko jako da čovjeka sve više odvlači od bližnjih i od Boga, a sve više zatvara u sebe samoga.

2. Ako je itko imao razloga za depresiju, beznade i sumnju, bio je to Josip kojem se život u trenutku »preokrenuo«. On se našao pred dubokim egzistencijalnim pitanjima. To su teška životna pitanja i dvojbe u kojima

čovjek ne smije lebdjeti u nerealnosti već treba donijeti konkretne životne odluke. Poticajna Stadlerova misao i biblijski tekst s početka današnje molitve govore nam o tome kako je Josip naumio da Mariju potajice napusti. Možemo pretpostaviti da je u novonastaloj situaciji imao dvojbi i pitanja.

Ali kada je u snu dobio anđelovu poruku, Josip mijenja svoju odluku. Sveti Josip ne oklijeva. Lako je mogao odustati od svega i poći puno lagodnijim putem. No, ipak je prihvatio biti suradnikom Božjim u planu spase-nja svih ljudi. **Poslušao je Božji glas** i nije se prevario! Poslušnost Božjoj volji pokazuje nam da Josip ima povjerenje u Boga. Upravo zato Josipa zazivamo kao zaštitnika od sumnje i oklijevanja. Vjerojatno su se Josipu i poslije javljale sumnje i dvojbe, ali njegova sumnja bila je dobra sumnja, zdrava, iz ljubavi, a ne sumnja koja je postala životni stav nepovjerenja.

3. Jesu li nam teški očaj i sumnja, koja blokira naš život i odnose, ikada donijeli nekakav duhovni plod? Sumnja i očaj ponekad mogu biti nekakvi trenutni osjećaji našega duha koji nas zahvate. Nekada sumnja može biti dobra ukoliko u nama provocira zdrava pitanja, potiče nas na promišljanje i preispitivanje. Ali ako sumnja, a posebice očaj, postanu stanje našega duha, stanje iz kojega ne izlazimo – to je onda veliki problem. Štoviše, Crkva ih označava kao grijeh i izraz nezahvalnosti Bogu.

Sveti Josip nikada nije vidio plodove svoga odgoja. Naime, prema pobožnoj tradiciji Crkve umro je kao mlada osoba. Ipak, njegov trud i žrtva nisu bili uzaludni. Njegovo **povjerenje u Boga nije bilo uzaludno** jer je donijelo plodove za tolike druge naraštaje.

4. Zasigurno je i Stadler svoju odlučnost upio od svoga sveca zaštitnika – svetoga Josipa. Don Ivan Tomas jednom je prilikom zapisao o Stadleru: »Stadlerova vjera nije poznavala teških časova, ni razdoblja sumnje, neodlučnosti, mlakosti: on kao da je trajno imao pred očima svoje duše Isusovu misao da jaka vjera premješta i brda. (...) U toj snažnoj vjeri Stadler se nije plašio borbe... Čudili su se vlastodršci u Sarajevu i Beču odakle ona muževna neslomljivost nadbiskupu Stadleru, skromnom klobučarskom sinu.«⁴⁸

»Bio je čovjek koji je na Boga računao, rastao je s Bogom, zrio je s Bogom i zato ga je Bog mogao upotrijebiti za velike stvari. Ne samo što je postao svećenik, profesor u Zagrebu, nadbiskup u Sarajevu, nego je bio suradnik Božji u tako teškim vremenima. Nedostaje nam to povjerenje u Boga. Pogledajte koliko je među nama netrpeljivosti, nesloge, svađa, mržnje, kukanja, a kažemo da smo vjernici«, rekao je kardinal Vinko Puljić o Josipu Stadleru u prigodnoj homiliji tijekom euharistijskog slavlja o 170. obljetnici njegovog rođenja i krštenja u Slavonskom Bordu zapitavši se gdje je naše pouzdanje u Boga. Eto odličnih uzora svim muškarcima, napose supruzima i očevima obitelji te svim svećenicima: nasljedovati hrabrost svetoga Josipa, ali i odlučnost sluge Božjega Josipa Stadlera! Kamo sreće da naše obitelji, napose supruzi i očevi, ali i svi redovnici, svećenici i svećenički kandidati ponovno otkriju ljepotu, hrabrost, muževnost i povjerenje svetoga Josipa koji

⁴⁸ LJ. MARINČIĆ, Iz homilije mons. Pave Jurišića – Stadlerovi dani u sarajevskoj prvostolnici 2012./2013. godine, u: *Stadler. Glasnik postulate sluge Božjega Josipa Stadlera* 14 (2013.) 14, 6.

ne samo da potiče i nadahnjuje na nasljedovanje nego i zagovara za sve svoje štovatelje pred licem Božjim!

5. Kako postići tu hrabrost i odvažnost? Odgovor nam pruža sâm Stadler: »Čovjek, koji si je riječ Božju duboko u srce usadio, koji je srce svoje utvrdio živom i sigurnom vjerom u buduće stvari, bit će hrabar, ustrajan, čvrst protiv đavolskih strahota i svih svjetskih prijetnji.«⁴⁹ Zato, kad nas snađe očaj, utecimo se svetome Josipu, kojega je i Stadler rado štovao i zazivao. Kada nas obuzmu sumnja i malodušje i kada budemo mislili da naši životi i životne situacije nemaju smisla, idimo k Josipu!

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati⁵⁰:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Ti si bio poslušan Božjem glasu, dobri sveti Josipe! Tako si nam pokazao da se vršenjem Božje volje postiže mir srca. Izmoli takvu odvažnost svakom čovjeku!

2. Ti si bio hrabar u suočavanju s izazovima, blagi sveti Josipe! Tako si nam pokazao da se odvažnost postiže povjerenjem u Boga. Izmoli takvu čvrstu vjeru svakom čovjeku!

3. Ti si bio hranitelj svoje obitelji, ponizni sveti Josipe! Tako si nam pokazao ispravne krjeposti supruga i oca

⁴⁹ Više vidi u: J. STADLER, Protiv neznanja vjerskih istina. Poslanica upućena svećenicima, u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 2 (1883.) 1, 1-7.

⁵⁰ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

obitelji. Izmoli takvu gorljivost svim muškarcima, napose supruzima i očevima!

4. Ti si bio odlučan u svojim naumima, hrabri sveti Josipe! Tako si nam pokazao besmislenost očaja i malodušja. Izmoli takvu snagu duha svakom čovjeku!

Završna molitva svetom Josipu

O sveti Josipe, izabraniče Božji ovdje na zemlji za čuvara Isusa Krista i čistog Marijina zaručnika! Ti si proveo život savršeno ispunjavajući svoje dužnosti te uzdržavajući svojim rukama svetu obitelj. Zaštiti i nas koji se tebi s povjerenjem utječemo. Ti poznaješ naše težnje, muke i nade. Tebi se utječemo jer znamo da ćemo u tebi pronaći zaštitnika. I ti si iskusio kušnju, napor, umor, ali tvoja duša ispunjena najdubljim mirom klikkala je od radosti zbog blizine Sina Božjega koji ti je bio povjeren skupa s Marijom, njegovom preslatkom Majkom. Pomozi nam shvatiti da nismo sami u našem poslu, pomozite nam otkriti Isusa pored nas, primiti ga s milošću i vjerno čuvati, kao što si to ti učinio. Isprosi nam milost da u našim obiteljima sve bude posvećeno u ljubavi, strpljenju, pravednosti i traženju dobra. Amen.

Ivan XXIII., *Sveti Josipe, izabraniče Božji*

Stadlerova misao

Skroz je dakle shodno i sv. Josipa dostojno, da on, kao što se je za sve potreboće obiteljske u Nazaretu skrbio, tako i sada crkvu Kristovu nebeskim okriljem štiti i brani. I tako je sv. Josip upravo dužan i za svaku od vas brinuti se kao otac i zaštitnik i čuvar uvijek, a osobito na čas vaše smrti, jer je on osobiti zaštitnik onima, koji umiru.⁵¹

Uvodna molitva

Bože naš dobri, darovatelju života! Darovao si nam ovaj život jer nas ljubiš. Pozivaš nas na suradnju i zajedništvo s Tobom. Svoju ljubav daruješ nam i u vječnosti, s onu stranu vremena i povijesti. Svjesni smo da smo krhka i konačna bića te da naše zemaljsko hodočašće ima svoj konac. Pred tim otajstvom naša srca imaju mnoga pitanja i strahove. Oslobodi nas tjeskobe! Daj nam uvijek otvoreno srce za suradnju s Tobom i za zajedništvo s drugima oko nas. Daj da uvijek budemo pripravnici za onaj konačni susret licem u lice, oči u oči. Amen.

Svetopisamski poticaj (Mudr 1, 13–16)

»Jer Bog nije stvorio smrt
niti se raduje propasti živih.
Već je sve stvorio da sve opstane,
i spasonosni su stvorovi svijeta,
i u njima nema smrtonosna otrova.

⁵¹ Usp. J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 20.

I podzemlje ne vlada zemljom,
 jer pravednost je besmrtna.
 Ali bezbožnici dozivaju smrt i rukama i riječju
 i za njom ginu smatrajući je prijateljem
 i s njome ugovor sklapaju,
 dostojni da joj pripadaju.«

Dnevno razmatranje

1. Naše posljednje razmatranje o svetome Josipu posvećeno je promišljanju o onome što se u pučkoj pobožnosti i duhovnosti naziva »sretna smrt«. Naime, prema crkvenoj tradiciji sveti je Josip preminuo u društvu Isusa i Marije. Zbog te posebne povlastice, odnosno zbog smrti u naručju Isusa i Marije, vjernici zazivaju svetoga Josipa kao zaštitnika umirućih, ali ga i mole za sretnu smrt: da napuste ovaj svijet pripravljeni, tj. okrijepljeni svetim sakramentima te s Bogom i s bližnjima pomireni. Ponegdje se govori i o svetome Josipu kao **zaštitniku dobre smrti**.

O toj pobožnoj vjeri piše i Stadler. On pita te potom odgovara: »Kada i đavao i svijet i vlastita put i mnoštvo grijeha u životu počinjenih uz strašne duševne i tjelesne boli navaljuju na umirućega, komu ga Crkva hoće da izručimo? Svetomu Josipu. Idite k Josipu!«⁵² Stadler je štovao svetog Josipa kao zaštitnika dobre smrti te je i sam ovako molio: »O presretna tebe, i preblazena, koji si u naručju Isusa i Marije dušu Bogu izdahnuo! Budi uvijek uz nas u našoj borbi na zemlji, da se ne izgubimo na strašni dan suda, nego nam pomoz i na čas smrti, da se s tobom, i s tvojom zaručni-

⁵² J. STADLER, Na razstanku, 133.

com Marijom i s tvojim narančetom Isusom veselimo na vijeke.«⁵³

2. Smrt, za koju kažemo da je naravni završetak ljudskog života, nije bila u izvornom Božjem naumu stvaranja čovjeka. Smrt je posljedica grijeha. Bog, dakle, *nije stvorio smrt, niti se raduje propasti živih* (Mudr 1, 13). Prvi je čovjek zlorabio svoju slobodu te je grijehom Bogu okrenuo leđa. Posljedice tog istočnog grijeha, koji je oslabio našu ljudsku narav, baštine svi pripadnici ljudskog roda. Zato je naša narav sklona grijehu (požuda), ali je i pod vlašću smrti. Ipak, **Bog nas nije ostavio pod tamom grijeha i smrti**: poslao je svoga Sina, koji je uzeo naše tijelo i našu narav, da nas otkupi. Krist je izvršio djelo otkupljenja svojom mukom, smrću, uskrsnućem i uzašašćem na nebo i tako nam ponovno otvorio pristup u vječni život. Bog, dakle, nije zaboravio na čovjeka.

3. Katekizam Katoličke Crkve govori nam da duše svih onih koji umru u Kristovoj milosti i koji uživaju vječnu radost sačinjavaju nebesku Crkvu, gdje, u vječnom blaženstvu, gledaju Boga licem u lice, onakvim kakav on doista jest, i gdje su, u različitom stupnju, pridružene svetim anđelima u božanskom vladanju proslavljenog Krista, posredujući za nas koji smo još na svome zemaljskom hodočašću (Usp. KKC 1052–1053).

Oni koji umru u Božjoj milosti i prijateljstvu, a nisu posve čisti, iako su sigurni za svoje vječno spasenje, poslije smrti podnose čišćenje, kako bi postigli svetost potrebnu da mogu ući u Božju radost (KKC 1054). A

⁵³ *Isto*, 134.

oni koji potpuno svjesno i slobodno izaberu grijeh i zlo kao temeljno opredjeljenje svojega života, poslije smrti nisu u zajedništvu s Bogom: glavna je paklena kazna u vječnoj odvojenosti od Boga, u kojemu jedinom može čovjek naći život i blaženstvo, za što je stvoren i za čime teži (usp. KKC 1056-1057).

4. Pišući svojim sestrama o 25. obljetnici utemeljenja Družbe služavki maloga Isusa, Stadler nabraja Božja djela od neprocjenjive vrijednosti kojima je do sada milosno obdarivao ovu družbu. U tom nizu Stadler Bogu zahvaljuje i za milost sretne i dragocjene smrti tolikih sestara »kakovom je Mali Isus svaku svoju služavku, a vašu drugaricu na toliko odlikovao, da je svaka do sada uz takove znakove umrla, koji očito svjedoče da je u milosti Božjoj preminula. Za tako velika dobročinstva, kojih svih ne možemo ni nabrojiti, treba da se svaka za se i opet sve zajedno zahvalite Malom Isusu, na dva načina: vanjskim i unutarnjim.«⁵⁴

Zato je nadbiskup Stadler uvijek evanđeoski pozivao na **budnost i pripravnost**. »Budući da smo svi dužni platiti dug smrti, nastojmo u molitvi drage volje primiti smrt, da ispunimo volju Božju, kada god nas pozove, da otidemo iz ovoga svijeta; jer svaki put, kada god se taj čin u pravom duhu učini, dobiva se zasluga slična onoj, koju imahu mučenici, kad dadoše život za Isusa Krista.«⁵⁵

5. Isus Krist je svojim utjelovljenjem pokazao koliku ljubav ima prema nama: došao je radi nas i radi našega

⁵⁴ J. STADLER, *Poruka za Srebrni jubilej...*, 9.

⁵⁵ J. STADLER, Ljubav i pobožnost prema Kristu, u: M. DEDIĆ (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima...*, 39.

spasenja. To **zajedništvo, koje nam Bog daruje, nastavlja se i u vječnosti**: tamo je potpuno savršena radost i uživanje Boga. Božja ljubav je toliko jaka da se proteže i onkraj smrti.

Možda smo o tim temama danas zaboravili razmatrati. Kao da izbjegavamo svaki govor o onome što je prolazno i smrtno. A tako se zapravo zavaravamo i mislimo da od smrti možemo pobjeći. Kršćanstvo nas ne uči tjeskobnom strahu pred promišljanjem o smrti i posljednjim stvarima nego nas uči kako u uskrsnoj vjeri shvaćati ljudsku konačnost i smrtnost.

Zato nas pobožnost prema svetome Josipu kao zaštitniku umirućih vraća na ove teme. Molimo svetoga Josipa da nam pomogne rasti i sazrijevati vjerom pred otajstvom smrti te da nam pomogne rasti svaki dan sve više i više u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Tako ćemo uvijek biti spremni za susret s Bogom, oči u oči.

Molitveni zazivi

Nakon svakog zaziva može se reći ili zapjevati⁵⁶:

Vodi nas, sveti Josipe, putem krjeposti da postignemo život vječni!

1. Ti si bio obdaren mnogim milostima, dobri sveti Josipe! Pomozi nam da u svome životu znamo cijiniti Božje darove i milosti koje nam daje da tako uzmožemo s Njime vjerno surađivati.
2. Ti si preminuo u društvu Isusa i Marije, blagi sveti Josipe! Daj i nama takvu milost dobre smrti da jednom u

⁵⁶ Notni zapis zaziva nalazi se na kraju knjižice u dodatku.

vječnoj radosti možemo gledati lice milosrdnoga Boga.

3. Ti si zaštitnik svih umirućih, ponizni sveti Josipe! Pogledaj na sve bolesnike koji se nalaze na smrtnom času i zagovaraj ih pred licem Božjim.

4. Ti si uživao Božju blizinu za svojeg zemaljskog života, hrabri sveti Josipe! Izmoli svim našim pokojnicima oproštenje grijeha kako bi mogli uživati radost nebeskog Jeruzalema.

Završna molitva svetom Josipu

O sveti Josipe, koji si kao otac i vođa Isusa Krista u djetinjstvu sretno vodio svim putovima odrastanja ljudskog života, pomози mi kao vodič i pratilac u hodočašću moga života i ne dopusti nikada da zalutam s puta Božjih zapovijedi. Budi ti moja jakost u protivštinama, utjeha u progonima dok ne dođem u zemlju živih gdje ću s tobom i tvojom Presvetom zaručnicom Marijom, sa svim anđelima i svetima, vječno klicati u mome Bogu Isusu Kristu. O sveti Josipe koji si ovaj život napustio u blagom i dragom društvu svoga posinka Isusa i svoje preslatke zaručnice Marije, molim te pogotovu u mojoj smrti da me utješiš, jedino te molim da izdahnem na presvetim rukama Isusa i Marije. U životu i smrti preporučam svoj život u vaše ruke, Isuse, Marijo i Josipe. Tako neka bude. Amen.

Izbor iz Molitve svetom Josipu svete Gertrude

Umjesto zaključka

»Prije nego postadosmo svećenici, valjalo je pripravljati se na taj stalež naobrazbom i odgojem mnogogodišnjim, redovnici u jednom, a svjetovni u drugom zavodu. Zahvalimo se na svetkovinu Presv. Srca Isusova tomu Presv. Srcu kako za to, što je ono dalo redovnicima tako krasne zavode, te su mogli svoje nauke u njima dostojno svršiti, tako i za ona dva zavoda, u kojima su se obrazovali i odgajali svjetovni svećenici, naime za dječjačko sjemenište u Travniku i za bogoslovno sjemenište u Sarajevu. Posebni razlog, zašto se osobito moramo zahvaliti za ta dva zavoda, jest taj, što su se veliki dugovi morali učiniti, da se izgrade. Po milosti Presv. Srca Isusova i zagovorom sv. Josipa isplatili su se ti veliki dugovi, što su se za gradnju njihovu i za gradnju nadbiskupske ubožnice učinili. Dok su se ti zavodi gradili, uvijek smo zazivali sv. Josipa; sada pošto smo primili milost, neka se ubuduće u misi samo kroz nedjelju dana moli molitva (kolekta) k sv. Josipu od zahvalnosti, a onda neka se pusti, a kroz drugu nedjelju dana neka se moli *pro gratiarum actione*, a onda time neka bude završena zahvalnica, koja će ipak u srcu kroz sva vremena ostati.«⁵⁷

⁵⁷ J. STADLER, *Ratna pomoć bez razlike vjere i nacije*, 192-193.

Izvori

CONFERENZA EPISCOPALE ITALIANA, *Matrimonio e famiglia oggi in Italia. Documento pastorale dell'Episcopato italiano*, Roma, 1969.

DEDIĆ, Mirjam (prir.), *Srce Isusovo u pastirskim pismima Sluge Božjega nadbiskupa dr. Josipa Stadlera*, Zagreb – Sarajevo, 2004. Sljedeća pisma i poslanice:

- *Pod zastavom srca Isusova*, 9–20.
- *Ljubav i pobožnost prema Kristu*, 21–42.
- *Štovanje Srca Isusova*, 103–117.
- *Moralni zakoni temelj politike*, 118–136.
- *Vjernost dužnostima, put obraćenja*, 137–156.
- *Ljubav i zahvalnost Bogu*, 157–177.
- *Ratna pomoć bez razlike vjere i nacije*, 178–197.

FRANJO, *Patris corde. Apostolsko pismo svetog oca Franje u povodu 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve*, Zagreb, 2021.

IVAN PAVAO II., *Laborem exercens. Enciklika vrhovnog svećenika Ivana Pavla II. o ljudskom radu*, Zagreb, 2003.

IVAN PAVAO II., *Redemptoris custos. Apostolska pobudnica o osobi i poslanju svetog Josipa u životu Krista i Crkve*, Zagreb, 2017.

MARINČIĆ, Ljilja, Iz homilije mons. Pave Jurišića – Stadlerovi dani u sarajevskoj prvostolnici 2012./2013. godine, u: *Stadler. Glasnik postulature sluge Božjega Josipa Stadlera* 14 (2013.) 14, 5–9.

MIJOČ, Maneta, Stadler i duhovna zvanja. Uz godinu posvećenu duhovnim zvanjima, u: *Stadler. Glasnik postulare sluge Božjega Josipa Stadlera* 8 (2007.) 8, 31–35.

PETOIA, Erberto, San Giuseppe un capofamiglia molto speciale, u: *Medioevo* 206 (2014.) 3, 58–69.

Rimski misal, Zagreb, 1980.

STADLER, Josip, Dječjačko sjemenište, u: *Glasnik svetog Josipa* 6 (1878.) 12, 181–184.

STADLER, Josip, Kako suzbiti vjersko neznanje. Poslanica upućena svećenicima, u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 2 (1883.) 1, 7–17.

STADLER, Josip, Na razstanku, u: *Glasnik sv. Josipa* 9 (1881.) 9, 129–134.

STADLER, Josip, *Poruka za Srebrni jubilej časnoj kongregaciji služavaka Maloga Isusa u Betlehemu*, Sarajevo – Zagreb, 2015.

STADLER, Josip, Protiv loših ženidbenih običaja (I.), u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 3 (1884.) 1, 1–11.

STADLER, Josip, Protiv neznanja vjerskih istina. Poslanica upućena svećenicima, u: *Srce Isusovo. Službeni vjesnik Vrhbosanske nadbiskupije* 2 (1883.) 1, 1–7.

STADLER, Josip, Uvodnik, u: *Glasnik svetog Josipa* 1 (1873.) 1, 1–3.

Vodi nas, sveti Josipe

Molitveni zaziv Devetnice sv. Josipu

T: Josip Stadler (1882.)

G: Bruno Diklić (2022.)

Vo - di nas, sve - ti Jo - si - pe, pu - tem

The first system of music consists of a vocal line in the treble clef and a piano accompaniment in the bass clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The vocal line begins with a half note 'Vo', followed by quarter notes 'di', 'nas', and a half note 'sve'. The piano accompaniment features a steady bass line with chords.

krje - po - sti da po - sti - gne - mo

The second system continues the melody. The vocal line has quarter notes 'krje', 'po', 'sti', and a half note 'da'. The piano accompaniment continues with a consistent harmonic support.

ži - vot vje - čni!

The final system concludes the piece. The vocal line has quarter notes 'ži', 'vot', and a half note 'vje'. The piano accompaniment ends with a final chord. The system concludes with a double bar line.

Krunica svetoga Josipa

Moli se na Gospinu krunicu od pet desetica.

Na križić se moli *Vjeronanje*.

Na pojedinačnom zrcnu između desetica – *Očenaš*, odnosno *Slava Ocu*.

Umjesto *Zdravo, Marijo* moli se:

Zdravo Josipe pravedni, zaručnice svete Bogorodice, djevičanski Oče Isusa Krista, (otajstvo...)

Sveti Josipe, moli za nas da po tvome primjeru sveto živimo i u nebu vječno blaženstvo zadobijemo. Amen.

Na prva tri zrnca dodaje se:

(...) koji neka nam umnoži vjeru

(...) koji neka nam učvrsti ufanje

(...) koji neka nam usavrši ljubav

Otajstva po deseticama:

(1) kojeg si žarko volio.

(2) koji je tebe slušao i ljubio.

(3) za koga si marljivo radio.

(4) koji je tebi u poslu pomagao.

(5) koji je uza te bio kad si umirao.

Umjesto *O moj Isuse* moli se:

O mili, blagi, strpljivi i ponizni sveti Josipe uzmi nas sve za svoju djecu i budi nam uvijek dobar i vjeran otac. Amen.

Na kraju krunice

Bože Oče, nestvorena tvoja Riječ udostojala se u tišini zaodjenuti slabom ljudskom naravi u skrovitosti nazaretskog doma u kojem je sveti Josip bio glavar;

po njegovu zagovoru stišaj u nama buku strasti, neurednih nagnuća, da svojim govorom častimo samo Tebe, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Litanije svetog Josipa

Gospodine, smiluj se!

Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeski, Bože, smiluj nam se!

Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se!

Duše Sveti, Bože, smiluj nam se!

Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!

Sveta Marijo, moli za nas!

Sveti Josipe, moli za nas!

Slavni porode Davidov, moli za nas!

Svjetlosti patrijarha, moli za nas!

Zaručnice Bogorodice, moli za nas!

Čuvaru otkupiteljev, moli za nas!

Stidljivi čuvaru Djevice, moli za nas!

Hranitelju Sina Božjega, moli za nas!

Brižni Branitelju Kristov, moli za nas!

Slugo Kristov, moli za nas!

Služitelju spasenja, moli za nas!

Glavaru slavne obitelji, moli za nas!

Josipe pravedni, moli za nas!

Josipe prečisti, moli za nas!

Josipe premudri, moli za nas!

Josipe jaki, moli za nas!

Josipe poslušni, moli za nas!

Josipe vjerni, moli za nas!

Ogledalo strpljivosti, moli za nas!
Ljubitelju siromaštva, moli za nas!
Uzore radnika, moli za nas!
Uresu domaćega života, moli za nas!
Čuvaru djevica, moli za nas!
Potporo obitelji, moli za nas!
Potporo u teškoćama, moli za nas!
Utjeho bijednih, moli za nas!
Ufanje bolesnih, moli za nas!
Zaštitniče prognanih, moli za nas!
Zaštitniče potlačenih, moli za nas!
Zaštitniče siromašnih, moli za nas!
Zaštitniče umirućih, moli za nas!
Strahu zlih duhova, moli za nas!
Pokrovitelju svete Crkve, moli za nas!
Zaštitniče Hrvatske, moli za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, oprosti nam Gospodine!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, usliši nas Gospodine!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, smiluj nam se!

- Postavio ga je gospodarom doma svojega.
- I poglavarom svega imanja svojega.

Pomolimo se! Bože, koji si se neiskazanom providnosti udostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

